

Crna Gora

Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

PREDLOG

Akcioni plan zapošljavanja za 2025. godinu

sa

Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu.

Podgorica, februar 2025. godine

LISTA SKRAĆENICA:

- **MRZS** - Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
- **MSSD** - Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
- **MF** - Ministarstvo finansija
- **MPNI** - Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- **MER** - Ministarstvo ekonomskog razvoja
- **MMP** - Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
- **ZZZCG** - Zavod za zapošljavanje Crne Gore
- **SS** - Socijalni savjet
- **CSO** - Centar za stručno obrazovanje
- **PKCG** - Privredna komora Crne Gore
- **RB CG** – Razvojna banka Crne Gore
- **ZZŠ** - Zavod za školstvo Crne Gore
- **FZICG** – Fond za inovacije Crne Gore
- **LPZ** – Lokalna partnerstva za zapošljavanje
- **MO** - materijalno obezbeđenje
- **RE** - pripadnici populacije Roma i Egipćana
- **OSI** - osobe sa invaliditetom

Sadržaj:

Akcioni plan zapošljavanja za 2025. godinu sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu.....	16
LISTA SKRAĆENICA:	16

I - UVODNE NAPOMENE.....	18
II – STRUKTURA AKCIONOG PLANA.....	7
III AKCIONI PLAN	21
IV FINANSIJSKI OKVIR	59
IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZAPOSŁJAVANJA ZA 2024. GODINU	61
I UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŹNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŹILI IZVJEŠTAJNI PERIOD REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZAPOSŁJAVANJA ZA 2024. GODINU	61
II INFORMACIJA O NAPREDKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	68
III TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZAPOSŁJAVANJA ZA 2024. GODINU	85
IV PREPORUKE ZA DALJU IMPLEMENTACIJU STRATEŠKOG DOKUMENTA KROZ GODIŠNJE AKCIONE PLANOVE ZAPOSŁJAVANJA	144

I - UVODNE NAPOMENE

Strateški prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja, kao i aktivna politika zapošljavanja utvrđeni su **Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025**, čija obaveza donošenja je propisana članom 35 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (“Sl.list CG”, br.24/19). Takođe, navedenim zakonom propisano je da je Akcioni plan zapošljavanja osnovni instrument aktivne politike zapošljavanja, kojim su utvrđene mjere i aktivnosti usmjerene ka ostvarivanju ciljeva definiisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja, za period od godinu dana (član 37), kao i da Akcioni plan utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, cilj 18. „Solidarno društvo za dostojanstven život“ točka TD 1, predviđeno je donošenje Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu.

Akcionim planom zapošljavanja za 2025.g., koji ujedno predstavlja i posljednju godinu implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025, će se utvrditi aktivnosti u cilju ostvarivanja ciljeva predviđenih navedenom Strategijom, rokovi za sprovođenje, indikatori rezultata i učinka, sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i nadležne institucije za sprovođenje pojedinačnih aktivnosti za 2025.godinu.

- Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata („Sl.list CG“, br. 54/18), članom 11 propisan je princip kontinuiteta, koji podrazumijeva, između ostalog, da se prilikom izrade novog strateškog dokumenta, obuhvate ciljevi i aktivnosti koje nijesu realizovane u skladu sa prethodnim strateškim dokumentom u određenoj oblasti javne politike, a postoji potreba za njihovom realizacijom. Nadalje, Metodologija razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, ukazuje da princip kontinuiteta planiranja javnih politika podrazumijeva i da se prilikom donošenja novih akcionih planova koji proizilaze iz neke strategije, mora imati dostavljen izvještaj o realizaciji za prethodnu godinu.

II – STRUKTURA AKCIONOG PLANA

Polazeći od strateškog cilja Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 koji se odnosi na ***Stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti***, za čije ostvarenje su definiisana ***četiri operativna cilja***, koja su u skladu sa smjernicama za politike zapošljavanja EK, i to:

Operativni cilj 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta;

Operativni cilj 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba;

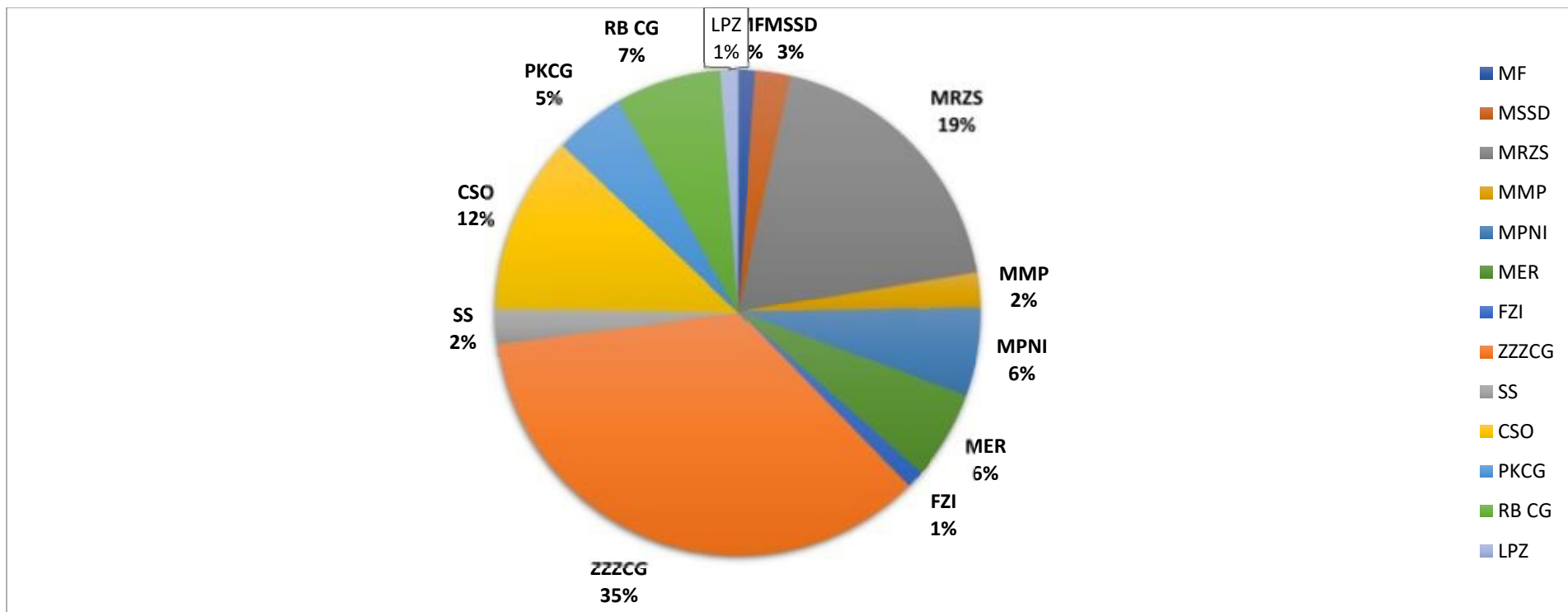
Operativni cilj 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva;

Operativni cilj 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada;

aktivnosti predložene u okviru **Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu** imaju za cilj da prate smjernice Evropske komisije u dijelu implementacije politike zapošljavanja, a koje trebaju da unaprijede stanje na tržištu rada, i to:

- *spровоđenje aktivnosti koje su od bitnog uticaja na povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja poslova, oporezivanja rada i određivanja zarada;*
- *unaprijeđenje ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu nezaposlenost mladih i dugoročnu nezaposlenost.*
- *unapređenja funkcionisanje tržišta rada, sa posebnim fokusom na smanjivanje segmentacije tržišta rada i unaprijeđenje aktivnih mjera tržišta rada i mobilnost tržišta rada, kao i na smanjivanje siromaštva i promovisanje jednakih mogućnosti za sve.*

Akcionim planom je definisano 85 aktivnosti. Od navedenog broja aktivnosti **30** aktivnosti realizuje **Zavod za zapošljavanje Crne Gore**, za **16** aktivnosti zaduženo **Ministarstvo, zapošljavanja i socijalnog dijaloga**, dok je za **5** aktivnosti zaduženo **Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija**. Ostale aktivnosti sprovode institucije koje svojim djelovanjem direktno ili indirektno utiču na stanje i kretanje na tržištu rada.

Sprovođenje planiranih aktivnosti u 2025. godini trebaju da doprinesu: unapređenju stanja na tržištu rada, koje se ogleda u rastu zaposlenosti kroz podsticaje za zapošljavanje; smanjenju disbalansa između ponude i tražnje na tržištu rada; većem uključivanju u tržište rada osjetljivih ciljnih grupa nezaposlenih lica.

Za svaku pojedinačnu aktivnost navedena je institucija, koja će biti odgovorna za realizaciju. Zbog njihove prirode značajan broj aktivnosti zahtijeva realizaciju kroz saradnju dvije ili više institucija, pa je iz razloga preciznosti kao prva, navedena institucija koja koordinira aktivnost, ali su navedene i ostale čije je učešće neophodno ili doprinosi realizaciji i postizanju što boljih rezultata. Akcionim planom zapošljavanja za 2025.godine je i definisan okvirni iznos sredstava za realizaciju predviđenih aktivnosti. Osim sredstava koja će biti obezbijeđena iz budžeta institucija i organizacija koji su nosioci, za jedan broj aktivnosti kao izvori finansiranja navedena su sredstva koja će biti obezbijeđena iz stranih izvora finansiranja (IV Finansijski okvir).

III AKCIONI PLAN

STRATEŠKI CILJ NACIONALNE STRATEGIJE ZAPOS LJAVANJA 2021-2025

Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima za pristup tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti

OPERATIVNI CILJ 1:		Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2025	
Indikator učinka 1: Povećanje registrovane zaposlenosti	176.693	210.000	235.000	
Indikator učinka 2: Povećanje minimalne zarade	222,00	450,00	500,00	
Indikator učinka 3: Smanjenje opterećenja troškova rada	39%	20,4%	20,4%	
Indikator učinka 4: Povećanje broja registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavaca	2	20	40	

Mjera 1.1. Stimulisanje kreiranja radnih mjesta unepređenjem poslovnog okruženja, sa akcentom na reformu oporezivanja rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

1.1.1 Unapređenje zakonodavnog okvira u cilju ravnoteže poslovnog i privatnog života kao i jačanju primjene načela jednakih zarada muškaraca i žena za jednak rad putem transparentnosti zarada	Utvrđen Predlog zakona Izmjena i dopuna Zakona o radu	MRZS Socijalni partneri	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	-	Redovne aktivnosti
1.1.2 Praćenje primjene smanjenog poreskog opterećenja na rad	Inspekcijska kontrola-Broj neformalno zaposlenih lica	MRZS Inspekcija rada	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	-	Redovne aktivnosti

Mjera 1.2: Podrška razvoju privrede i preduzetništva						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

1.2.1 Kredit za podršku razvoja preduzetništva	Broj dodijeljenih kredita	RB CG AD ¹⁴	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Očekuje se usvajanje Poslovne politike i Finansijskog plana Razvojne banke Crne Gore AD za 2025. godinu od strane nadležnih organa. Planirana je finansijska podrška u iznosu od 200 miliona eura.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD
1.2.2 Kredit za početnike u biznisu	Broj dodijeljenih kredita	RB CG AD	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Očekuje se usvajanje Poslovne politike i Finansijskog plana Razvojne banke Crne Gore AD za 2025. godinu od strane nadležnih organa. Planirana je finansijska podrška u iznosu od 200 miliona eura.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD
1.2.3 Kredit za mikro, mali i srednji biznis	Broj dodijeljenih kredita	RB CG AD	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Očekuje se usvajanje Poslovne politike i Finansijskog plana Razvojne banke Crne Gore AD za 2025. godinu od strane nadležnih organa. Planirana je finansijska podrška u iznosu od 200 miliona eura.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD

¹⁴ Zakon o Razvojnoj banci Crne Gore („Sl.list Crne Gore” br. 99/24)

1.2.4 Savjetodavni sastanci sa nastavnicima/nastavnicama stručnih škola koji realizuju modul Preduzetništvo u smislu sticanja novih znanja i razmjene iskustava	Broj sastanaka Broj učesnika	CSO	IV kvartal/2025	IV kvartal/2025	-	-
1.2.5 Implementacija programa: Podrška zapošljavanju kroz inovativne programe	Broj podržanih novih zapošljavanja	FZI	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	200.000,00 eur	Budžet FZI
1.2.6 Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2025. godinu	Broj podržanih aplikacija: 94 Ciljna vrijednost 2025.g. 100 Broj odobrenih aplikacija: 100	MER	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	3.500.000,00 eur	Budžet MER
1.2.7 Implementacija Programa za unapređenje zanatske djelatnosti za 2025. godinu	Broj zanatlija koji su podržani u okviru Programa Ciljna vrijednost 2025: Broj zanatlija: 40	MER	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	300.000,00 eur	Budžet MER

1.2.8 Razvoj preduzetništva kroz podršku različitim ciljnim grupama realizacijom edukativnih aktivnosti	Broj održanih edukativnih aktivnosti	PKCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	9.200,00 eur	Budžet PKCG
1.2.9 Implementacija Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji (monitoring realizacije projekata iz javnog poziva za 2023.g. i implementacija Programa po osnovu raspisanog Javnog poziva iz 2024. godine)	Broj privrednih subjekata koji su podržani Programom za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji: 10 privrednih subjekata iz sektora prerađivačke industrije	MER, MPNI, ME, FZI	I kvartal 2025	IV kvartal 2026	2.300.000,00 eur ukupno	Nacionalni budžet MER iz 2024. 1.177.140,02 eur IPA III 1.122.859,98 eur
1.2.10 Grant šema za implementaciju S3 projekata	Broj podržanih preduzeća: 8 (7*) Napomena: Jedan ugovor je raskinut usljed	MER MPNI CFCU (MF)	III kvartal/2023	II kvartal/2025	Ukupan budžet: 695.964,50 eur Preostalo za plaćanje u	Instrument pretpristupne podrške – Godišnji akcijski dokument za 2020. godinu/

	nemogućnosti ugovarača da dostavi bankarsku garanciju				2025.godini: 163.192,90 eur	Grant šema za podršku implementaciji S3 kroz projekte
1.2.11 Grant šema za unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih	Broj podržanih preduzeća: 9	MER CFCU (MF)	III kvartal/2023	III kvartal/2025	Ukupan budžet: 296.599,60 eur Preostalo za plaćanje u 2024.godini: 59.319,92 eur	Godišnji akcijski dokument za 2020. godinu/Grant šema za unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih

Mjera 1.3: Obezbjedjivanje veće zaposlenosti i kvalitetnijih i sigurnijih radnih mjesta, sa posebnim fokusom na Sjeverni region

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.3.1 Podrška mjerama zapošljavanja kreiranim i implementiranim na lokalnom nivou od strane lokalnih partnerstava za zapošljavanje	Broj osoba koje učestvuju u aktivnim mjerama zapošljavanja Broj zaposlenih osoba nakon intervencije	MRZS	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Za LOT1 u okviru GŠ- Planirano: 1.052.941,00 eur Ugovoreno: 756.329,17 eur	AD IPA 2020 Grant šema „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu“

1.3.2 Unapređenje uslova za razvoj postojećeg biznisa u Sjevernom regionu	Statistika očuvanih i kreiranih radnih mjestâ	RB CG AD	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Očekuje se usvajanje Poslovne politike i Finansijskog plana Razvojne banke Crne Gore AD za 2025. godinu od strane nadležnih organa. Planirana je finansijska podrška u iznosu od 200 miliona eura.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD.
---	--	----------	----------------	-----------------	---	---

Mjera 1.4: Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.4.1 Praćenje Programa za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori 2024- 2026	Izveštaj o realizaciji	MF u saradnji sa relevantnim partnerima	III kvartal/2025	IV kvartal/2025	-	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti

1.4.2 Razvijanje politika za smanjenje neformalnog rada i formalizovanje zapošljavanja	Uspostavljen mehanizam za praćenje sprovođenja novog Zakona o radu i Zakona o zaštiti zdravlja na radu, s ključnim akterima i opisanim njihovim ulogama, procesima i obrascima	MRZS, Inspekcija rada	I kvartal/2025	II kvartal/2025	AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Ugovoreno: 768.799,00 eur	AD IPA 2020 Ugovor o uslugama „Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektoru zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF“
1.4.3 Izrada programa obrazovanja, na osnovu pokrenute inicijative za poslove koji se obavljaju u sivoj zoni	Broj pokrenutih inicijativa	CSO u saradnji sa nadležnim institucijama	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Redovne aktivnosti	/

Mjera 1.5: Implementacija lokalnih strategija zapošljavanja						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.5.1 Praćenje realizacije lokalnih	Izveštaj o realizaciji lokalnih strategija zapošljavanja i	LPZ,MRZS,ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-

strategija zapošljavanja i akcionih planova zapošljavanja	akcionih plan zapošljavanja					
1.5.2 Unapređenje saradnje kapaciteta lokalnih partnerstava kroz nove lokalne inicijative i projekte, kao i podsticaj stvaranja lokalnih partnerstava u opštinama gdje nisu oformljena	Uspostavljena saradnja upripremi 1 projekta/inicijative	MRZS	III kvartal/2023	I kvartal/2025	AD IPA 2020 Planirano: 1.052.941,00 eur Ugovoreno: 756.329,00 eur	AD IPA 2020 Grant šema „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu“

Mjera 1.6. Ojačana konsultativna uloga Socijalnog savjeta i unaprijeđenje kapaciteta učesnika u tripartitnom dijalogu u domenu politike zapošljavanja i tržišta rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.6.1 Učešće socijalnih partnera u pripremi akata	Programom rada Vlade je predviđeno donošenje Zakona o štrajku u cilju jačanja zaštite radnika od potencijalnih sankcija tokom	SS, MRZS	I kvartal/2025	II kvartal/2025	Redovne aktivnosti	Budžet MRZS

	štrajka i unapređenje transparentnosti u rješavanju radnih sporova.					
1.6.2 Održavanje radionica, seminara, okruglih stolova u cilju poboljšanja tehničkih kapaciteta učesnika u socijalnom dijalogu	Broj održanih radionica, seminara, okruglih stolova	SS, MRZS, USSCG, SSCG UPCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Redovne aktivnosti/donatorska sredstva	Socieux+ Evropska platforma

OPERATIVNI CILJ 2:		Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba			
Indikator učinka		Početna vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2023		Ciljana vrijednost 2025
Indikator učinka 1: % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju		2,7%	5%		7,5%
Indikator učinka 2: Povećanje učešća pojedinca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina, za populaciju 16-74		Ž-42% M-54%	Povećano učešće za 20%		Povećano učešće za 40%

Mjera 2.1. Obezbjedivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju za sve

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1.1 Digitalni dan – Unaprjeđenje svijesti o mogućnostima i razvoj kompetencija za digitalnu ekonomiju kroz promociju odgovarajućih koncepta i rješenja	Broj učesnika na događajima	PKCG	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Redovne aktivnosti	-

Mjera 2.2. Unaprjeđenje kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unaprjeđenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.2.1 Analiza postojećih kvalifikacija radi utvrđivanja potrebe za njihovim osavremenjivanjem i/ili razvojem novih	Organizovani okrugli stolovi u cilju podrške privrede razvoju kvalifikacija relevantnih za tržište rada Utvršđeni prioriteti i plan osavremenjavanja postojećih i razvoja novih kvalifikacija različitih tipova po sektorima	CSO/MPNI, Odjeljenje za NO kvalifikacija, sektorske komisije, PKCG, UPCG	II kvartal/2025	IV kvartal/2025	1.000.00 eur	Budžet CSO
2.2.2 Izrada sektorskih strategija na osnovu istraživanja o potrebama za vještinama i kvalifikacijama, sa akcentom na digitalne tehnologije i zelene poslove	Izrađene sektorske strategije za sektore/oblasti: Saobraćaj i komunikacije, Zdravstvo i socijalna zaštita, Građevinarstvo i uređenje prostora	MPNI, Direkcija za Nacionalni okvir kvalifikacija/sektorske komisije	I kvartal/2025	II kvartal/2025	10.000,00 eur	Budžet MPNI
2.2.3 Izrada standarda zanimanja i standarda	Urađeno najmanje 15 standarda zanimanja i 10	CSO	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	12.000,00 eur	Budžet CSO-a

kvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada	standarda kvalifikacija u planiranim oblastima					
2.2.4 Izrada modularizovanih obrazovnih programa stručnog obrazovanja, u skladu sa urađenim standardima zanimanja i standardima kvalifikacija	Urađeno najmanje 3 modularizovana obrazovna programa	CSO/obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	12.000,00 eur	Budžet CSO-a
2.2.5 Izrada smjernica za realizaciju kontinuiranog praćenja i evaluacije kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca (koje uključuju odgovarajuću dokumentaciju za vođenje evidencija, modele	Pripremljenje smjernice i metodologija za realizaciju i praćenje praktičnog obrazovanja kod poslodavca u skladu sa Evropskim okvirom	CSO	II kvartal/2025	IV kvartal/2025	Planirano: 3.000,00 eur	Projekat

individualnog i kolektivnog ugovora i dr.)						
2.2.6 Uspostavljanje timova za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	Uspostavljeni timovi za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	CSO, ZZŠ, MPNI	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Redovne aktivnosti	CSO
2.2.7 Stvaranje uslova za unapređenje kvaliteta praktične nastave u stručnom obrazovanju kroz osnivanje regionalnih centara izvrsnosti za pojedine sektore	Organizovana najmanje 3 okrugla stola radi konsultacija sa ključnim partnerima Urađena analiza mreže stručnih škola obrazovne ponude i materijalnih i kadrovskih uslova u stručnim školama	MPNI, CSO/škole	I kvartal/2025	III kvartal/2025	10.000,00 eur	Budžet MPNI
2.2.8 Izrada Eksterne evaluacije praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku	Izrađena Eksterna evaluacija praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku	MPNI, CSO/škole	I kvartal/2025	III kvartal/2025	18.000,00 eur	Budžet MPNI

	Održana prezentacija Eksterne evaluacije praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku					
2.2.9 Organizovanje obuke za karijerne timove u osnovnim i srednjim školama u najmanje 5 škola u Crnoj Gori	Organizovane tri obuke za timove nastavnika/ca iz osnovnih škola i srednjih škola-75 nastavnika i stručnih saradnika/ca za unapređivanje kvaliteta obrazovanja na temu „Značaj karijerne orijentacije učenika” Realizacija četiri savjetovanja za stručne saradnike osnovnih škola	ZZŠ	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	1.100,00 eur	Budžet ZZŠ
2.2.10 Uspostavljanje sistema podsticaja poslodavcima koji učestvuju u realizaciji	Formiran Fond za podršku dualnom obrazovanju Usvojen Pravilnik o načinu i postupku raspodjele	MPNI, PKCG/udruženja poslodavaca, lokalne zajednice, škole	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	100.000,00 eur	Budžet MPNI

praktičnog obrazovanja i zapošljavaju učenike/učenice nakon završetka obrazovanja formiranjem Fonda za podršku dualnom obrazovanju	sredstava Fonda za podršku dualnom obrazovanju Sprovedeni konkursi za dodjelu sredstava poslodavcima i uenicima/učenicama					
2.2.11 Promocija deficitarnih kvalifikacija i stručnog obrazovanja	Pripremljen promotivni materijal za promociju deficitarnih kvalifikacija i stručnog obrazovanja za 2025. godinu Organizovana 4 promotivna događaja	MPNI, CSO	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	30.000,00 eur	Budžet MPNI
2.2.12 Izrada programa obrazovanja za potrebe tržišta rada	Broj novih programa obrazovanja	CSO	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	5.000,00 eur	Budžet CSO

Mjera 2.3: Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.3.1 Organizacija promotivnih aktivnosti za veće učešće odraslih u različitim oblicima obrazovanja i cjeloživotnog učenja	Broj realizovanih aktivnosti	CSO	II kvartal/2025	IV kvartal/2025	1.000,00 eur	Budžet CSO-a
2.3.2 Organizacija obuka za karijerno informisanje, savjetovanje i vođenje u obrazovanju odraslih u različitim oblicima obrazovanja i cjeloživotnog učenja	Broj obučениh lica	CSO, PKCG, UPCG	II kvartal/2025	IV kvartal/2025	300,00 eur	Budžet CSO-a

OPERATIVNI CILJ 3.	Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti	20,48%	15%	12%
Indikator učinka 2: Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti	13,4%	10% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost	20% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost
Indikator učinka 3: Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	25,36%	23,3%	20,3%

Mjera 3.1. Realizacija usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.1.1 Pružanje i razvijanje usluga informisanja i pripreme za zapošljavanje – individualno	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/indi	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti – Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti

savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	vidualni plan zapošljavanja					
3.1.2 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje - konsultacije	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje – konsultacije	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti –	Redovne aktivnosti
3.1.3. Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalne orijentacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti-	Redovne aktivnosti
3.1.4 Pružanje usluga podredovanja pri zapošljavanju	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražioca zaposlenja, razvrstani polu, kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-
3.1.5 Obrazovanje i osposobljavanje odraslih:	Broj lica uključenih u programe Broj zaposlenih lica	ZZZCG	II kvartal/2025	IV kvartal/2025	675.580,00 eur	Budžet ZZZCG

-programi sticanja stručnih kvalifikacija i ključnih vještina, -programi osposobljavanja za obavljanje poslova određenog radnog mjesta -programi osposobljavanja za samostalno obavljanje poslova u stečenom nivou kvalifikacije obrazovanja						
3.1.6 Programi podsticaja za samozaposljavanje i zapošljavanje	Broj samozaposlenih lica i otvorenih novih radnih mjesta za dodatno zapošljavanje u novoosnovanim poslovnim subjektima. Broj zaposlenih lica.	ZZZCG	II kvartal/2025	IV kvartal/2025	1.323.634,00 eur	Budžet ZZZCG
3.1.7 Direktno otvaranje radnih mjesta – Javni rad	Broj lica zaposlenih na novootvorenim radnim mjestima	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	500.000,00 eur	Budžet ZZZCG

--	--	--	--	--	--	--

Mjera 3.2: Kreiranje novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.2.1 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implementacije i koordinacije u sektoru zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu	Broj novih mjera aktivacije i EAM usluga za aktivaciju neaktivnih i ostalih u nepovoljnom položaju grupe razvijene	MSSD, ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Ugovoreno: 768.700,00 eur Nakon izmjene ugovora, produžetka u formi dodatnih sredstava: 1.131.720,00 eur	IPA II Jednogodišnji akcioni dokument za Crnu Goru za 2022.godinu- „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija”.

Mjera 3.3: Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja mladih na tržištu rada						
Naziv aktivnosti		Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za	Izvor finansiranja

	Indikator rezultata				sprovođenje aktivnosti	
3.3.1 Obrazovanje i osposobljavanje NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade	Broj uključenih lica u programe	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	81.000,00 eur	Budžet ZZZCG
3.3.2 Krediti za mlade u biznisu	Broj dodijeljenih kredita mladima	RB CG AD	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Očekuje se usvajanje Poslovne politike i Finansijskog plana Razvojne banke Crne Gore AD za 2025. godinu od strane nadležnih organa. Planirana je finansijska podrška u iznosu od 200 miliona eura.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD.
3.3.3 Osposobljavanje za samostalno obavljanje poslova u stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja NEET visokoškolaca i diplomaca iz dualnog obrazovnog	Broj zaposlenih lica	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	588.000,00 eur	Budžet ZZZCG

sistema iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade						
3.3.4. Osposobljavanje za rad kod poslodavca NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade	Broj samozaposlenih lica	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	255.420,00 eur	Budžet ZZZCG
3.3.5. Podsticaji za samozapošljavanje NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade	Broj zaposlenih lica	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	120.000,00 eur	Budžet ZZZCG
3.3.6. Podsticaji za zapošljavanje NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade	Broj zaposlenih lica.	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	156.366,00 eur	Budžet ZZZCG
3.3.7. Pružanje usluga posredovanja pri	Broj nezaposlenih mladih kojima su pružane usluge	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za	-

zapošljavanju mladih	posredovanja pri zapošljavanju				realizaciju ove aktivnosti	
3.3.8. Unaprijeđenje poslovnog umrežavanja mladih preduzetnika kroz organizovanje poslovnih susreta, foruma, sajмова, B2B susreta i sl.	Broj učesnika na poslovnim susretima, sajmovima.	PKCG	I kvartal 2025	IV kvartal/2025	Jedan broj aktivnosti se kofinansiraju iz EU projekta „Mreža Evropskih preduzetnika“ (EEN)	Budžet PKCG

Mjera 3.4: Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja žena na tržištu rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.4.1 Krediti za žensko preduzetništvo	Broj dodijeljenih kredita	RB CG AD	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Očekuje se usvajanje Poslovne politike i Finansijskog plana Razvojne banke Crne Gore AD za 2025. godinu od strane nadležnih organa. Planirana je finansijska podrška u iznosu od 200 miliona eura.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD.

3.4.2 Unapređenje položaja nezaposlenih žena na tržištu rada uključivanjem u programe aktivne politike zapošljavanja	Broj lica uključenih u programe aktivne politike zapošljavanja	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Redovna aktivnost	-
3.4.3 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju	Broj nezaposlenih žena kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-
3.4.4 Promovisanje primjera dobre prakse žena preduzetnica u časopisu Glasnik PKCG	Broj Glasnika PKCG koji su objavljeni tokom 2025. godine. Broj članaka o ženama preduzeticama u Glasniku PKCG.	PKCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	-	Budžet PKCG

Mjera 3.5. Sprovođenje aktivnosti u cilju unaprjeđenja položaja lica sa invaliditetom na tržištu rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za	Izvor finansiranja

					sprovođenje aktivnosti	
3.5.1 Unapređenje zakonodavnog okvira u oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom	Izmjene Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	MRZS	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-
3.5.2 Promovisanje zapošljavanja lica sa invaliditetom s poebnim osvrtom na žene OSI, kroz javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za zapošljavanje lica sa invaliditetom- grant šeme	Broj uključenih OSI tokom realizacije od 160 lica	ZZZCG	III kvartal/2025	IV kvartal/2025	1.000,000,00 eur	Budžet ZZZCG
3.5.3 Stimulisanje poslodavaca za zapošljavanje OSI	Broj poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvencije (zarade, opreme radnog mjesta i asistenta u radu) Očekuje se porast broja poslodavaca za 600	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2025	23.000.000,00 eur	Budžet ZZZCG

3.5.4 Raspisan javni konkurs za izvođače programa- Socijalna uključenost	Broj uključenih OSI u program socijalne uključenosti	MRZS	IV kvartal/2024	IV kvartal/2025	240.000,00 eur	Budžet MRZS
3.5.5 Prikupljanje podataka o učenicama/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama iz stručnih škola koji su se u posljednje dvije godine 2022/23 i 2023/24 aktivirali na tržištu rada (regionalno)	Analiza sa podacima	CSO, stručne škole, ZZZCG	III kvartal/2025	IV kvartal/2025	-	-

Mjera 3.6. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja RE populacije na tržištu rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.6.1 Unapređenje položaja nezaposlenih pripadnika RE populacije na	Broj lica uključenih u programe aktivne politike zapošljavanja	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti

tržištu rada uključivanjem u programe aktivne politike zapošljavanja						
3.6.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orijentacija pripadnicima RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po polu)	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti
3.6.3. Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju RE populacije	Broj nezaposlenih lica, RE populacije kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-
3.6.4 Unapređenje položaja nezaposlenih pripadnika RE populacije na tržištu rada uključivanjem u programe aktivne politike zapošljavanja	Broj lica uključenih u programe aktivne politike zapošljavanja	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Redovna aktivnost	-

3.6.5 Organizacija okruglih stolova i fokus grupa sa poslodavcima u saradnji sa PKCG u cilju veće zapošljivosti RE populacije	Broj organizovan ih aktivnosti	MMP sa CSO	I kvartal/2025	IV kvartal/ 2025	Nijesu potrebna posebna sredstva	-
3.6.6 Organizacija radionica na temu Borba protiv anticiganizma i svih oblika diskriminacije prema Romima i Egipćanima za poslodavce	Broj realizovanih radionica	MMP sa CSO	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	300,00 eur	Budžet CSO

Mjera 3.7. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.7.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje individualno	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti

savjetovanje/individualni plan zapošljavanja informisanja i savjetovanja strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	usluge pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po vrsti dozvole i polu)					
3.7.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje – profesionalna orijentacija strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po vrsti dozvole i polu)	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti
3.7.3 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju stranaca	Broj nezaposlenih stranaca kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-

Mjera 3.8. Socijalna inkluzija korisnika materijalnog obezbjeđenja						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

3.8.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja za korisnike MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj korisnika MO koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po polu)	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti
3.8.2 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju korisnicima MO	Broj nezaposlenih lica – korisnika MO kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti
3.8.3 Uključivanje korisnika materijalnog obezbjeđenja iz evidencije Zavoda za zapošljavanje u programe aktivne politike zapošljavanja	Broj uključenih korisnika MOP-a u programe aktivne politike zapošljavanja	ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Redovna aktivnost	-

Mjera 3.9. Unaprjeđenje sprovođenja mjera profesionalne rehabilitacije						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.9.1 Osposobljavanje OSI za učešće na tržište rada	Broj uključenih OSI u mjere profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih lica sa invaliditetom biti 500	ZZZCG i Izvodjači profesionalne rehabilitacije	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	927.000,00 eur	Budžet ZZZCG
3.9.2 Uključivanje zaposlenih lica u mjere profesionalne rehabilitacije	Broj zaposlenih OSI uključenih u mjere profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih zaposlenih lica sa invaliditetom biti 50	ZZZCG i Izvodjači profesionalne rehabilitacije	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	-	-

Mjera 3.10. Razvoj socijalnog preduzetništva						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

3.10.1 Izrada i usvajanje Strategije socijalnog preduzetništva	Usvojena Stretgija socijnog preduzetništva	MRZS	I kvartal/2025	III kvartal/2025	10.000,00 eur	EU Projekat "Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF"
3.10.2 Izrada predloga Zakona o socijalnom preduzetništvu	Utvrđen prijedlog Zakona o socijalnom preduzetništvu	MRZS	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	10.000,00 eur	EU Projekat "Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF"
3.10.3 Kampanja podizanja svijesti o socijalnom preduzetništvu	Održano najmanje 9 okruglih stolova/konferen cija u sve tri regije Crne Gore	MRZS	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	25.000,00 eur	EU Projekat "Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima,

	Distribuirano najmanje 200 brošura <i>"Socijalna i solidarna ekonomija za snažniju zajednicu i ljude"</i> Distribuirano najmanje 200 flajera sa temom socijalnog preduzetništva Emitovanje storytelling filma O grant šemi <i>Supporting Employment, Social Inclusion and Social Entrepreneurship</i>					implementacija praksi i koordinacija sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF
3.10.4 Uspostavljanje i jačanje inicijativa socijalnog poslovanja koje promovišu socijalno preduzetništvo i poboljšavaju pristup poslu za grupe isključene sa tržišta rada.	Broj uključenih socijalnih preduzeća projektom	MRZS	III kvartal/2023	III kvartal/2025	IPA AD 2020 Planirano: 300.000,00 eur Ugovoreno: 778.814,74 eur (na nivou grant šeme čija vrijednost 2.705.882,35 eur bilo je ušteda u okviru prva dva LOT-a tako da su uštedena sredstva	AD IPA 2020 Grant šema „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu“

					realocirana na LOT 3)	
3.10.5 Pružanje stručne podrške relevantnim državnim institucijama (Ministarstvu ekonomije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja) u stvaranju povoljnog okruženja za razvoj socijalne ekonomije Crne Gore	Pripremljene preporuke za novi pravni, institucionalni i finansijski okvir za socijalno preduzetništvo	MRZS/MER	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	Planirano: 850.000,00 eur Ugovoreno: 768.700,00 eur	AD IPA 2020 Ugovor o uslugama „Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektoru zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF“

OPERATIVNI CILJ 4		Efikasno funkcionisanje tržišta rada		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2025	
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje	
Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2	Određeni napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje	

Mjera 4.1. Usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativosti rada i balansa porodice i rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
4.1.1 Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	MRZS	I kvartal /2025	II kvartal/2025	Nijesu potrebna sredstva za sprovođenje aktivnosti	-
4.1.2 Utvrđivanje Predloga Zakona o izmjenama Zakona profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Utvrđen predlog Zakona o izmjenama Zakona	MRZS	III kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-
4.1.3 Donošenje Programa pristupanja Crne Gore EU (PPCG) 2025-2026	Program usvojen usvojen	MEP/MRZS/MSS D ¹⁵	I kvartal/2024	IV kvartal/2026	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti
4.1.4 Priprema Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2026. godinu	Utvrđena odluka	MRZS	III kvartal/2025	IV kvartal/2025	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti	Redovne aktivnosti

¹⁵ Shodno Uredbi o izmjenama I dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br.78/18, 70/21 I 52/22) MRSS je razdvojeno na MRZS I MSSD

Mjera 4.2. Jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
4.2.1 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implementacije i koordinacije u sektoru zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu	Broj obučenih službenika	MSSD, MRZS, ZZZCG	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Ugovoreno: 768.700,00 eur Nakon izmjene ugovora, produžetka u formi dodatnih sredstava: 1.131.720,00 eur	IPA II Jednogodišnji akcioni dokument za Crnu Goru za 2022. godinu-„Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija".
4.2.2 Obuka zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje u cilju jačanja administrativno tehničkih kapaciteta vezano za mobilnost radne snage na nivou EU	Obučeno najmanje 9 zaposlenih iz Zavoda za zapošljavanje Crne Gore	ZZZCG,MRZS	I kvartal/2025	IV kvartal/2025	30.000,00 eur	IPA
4.2.3 Realizacija predviđenih	Broj realizovanih aktivnosti	MRZS, MOR, ZZZCG, MPNI,MJU	III kvartal/2023	I kvartal/2025	AD IPA 2020 Planirano:	IPA

aktivnosti iz Akcionog plana za unapređenje interoperabilnosti izabranih informatičkih sistema i registara					Do 1.400.000,00 eur 2.117.647,06 eur Druga faza produkcija preostalih 4 modula Utrošeno 1.352.936,00 eur	
--	--	--	--	--	--	--

IV FINANSIJSKI OKVIR

FINANSIJSKI OKVIR				
Operativni cilj	Budžet CG	IPA	Ostalo	Ukupno po operativnim ciljevima

1.Povećanje rasta zaposlenosti, kvalitetnija radna mjesta i smanjenje nezaposlenosti, kroz mjere na unapređenje ponude i tražnje	5.177.140,02 €	2.870.500,97 €	9.200,00 €	8.056.840,99 €
2.Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba	200.400,00 €	3.000,00 €	-	203.400,00 €
3. Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržištu rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva	28.867.300,00€	1.592.514,74 €	-	30.459.814,7€
4. Efikasno funkcionisanje tržišta rada	-	1.430.000,00 €	-	1.430.000,00€
Ukupno po izvorima finansiranja:	34.244.840,00€	5.896.015,71 €	9.200,00 €	40.150.055,7

Crna Gora

Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZAPOSŁJAVANJA ZA 2024. GODINU

Podgorica, februar 2024. godine

I UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŹNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŹILI IZVJEŠTAJNI PERIOD REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZAPOSŁJAVANJA ZA 2024. GODINU

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2025.godinu, **cilj 18. „Solidarno društvo za dostojanstven život”**, tačka TD 1, Ministarstvo rada zapošljavanja i socijalnog dijaloga je u obavezi da donese Akcioni plan zapošljavanja za 2025. godinu s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2024.godinu.

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu, predstavlja četvrtu godinu izvještavanja o sprovođenju usvojene **Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.godine**. Izvještaj daje prikaz postignuća i izazova koji su obilježili izvještajni period realizacije, informaciju o postignutom napretku u postizanju indikatora učinka operativnih ciljeva, kao i daje prikaz drugih relevantnih kretanja na tržištu rada. Izvještaj sadrži tabelarni prikaz o realizaciji planiranih aktivnosti, kao i preporuke za dalju implementaciju Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.godine, kroz godišnje akcione planove.

Izvještaj obuhvata indikatore tržišta rada koji su u trenutku pisanja Izvještaja bili poslednji dostupni.

Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025. godine, predstavlja strateški dokument kojim su određene glavne politike i ciljevi zapošljavanja do 2025. godine, koji se odnose na: stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti.

Strategijom su definisana četiri operativna cilja, koji trebaju na pravi način da odgovore višestrukim izazovima sa kojima će se tržište rada i građani Crne Gore nositi u narednim godinama i da te izazove pretvore u nove prilike važne za socioekonomski razvoj zemlje i za individualni napredak svakog pojedinca.

Stoga su operativni ciljevi usmjereni na ostvarivanju rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta; kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada za digitalno doba; unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva i efikasno funkcionisanje tržišta rada.

Stepen realizacije

Akcionim planom zapošljavanja za 2024. godinu, planirana je realizacija 86 aktivnosti u okviru 4 operativna cilja koja su postavljena Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025, za šta je planirano 30.211.100,00 eur iz Budžeta Crne Gore, 4.271.070,45 eur iz IPA fondova, 135.130,95 eur iz sredstava Međunarodne organizacije rada, 10.000,00 eur je planirano iz donacija dok je iz ostalih izvora planirano 9.200,00 eur

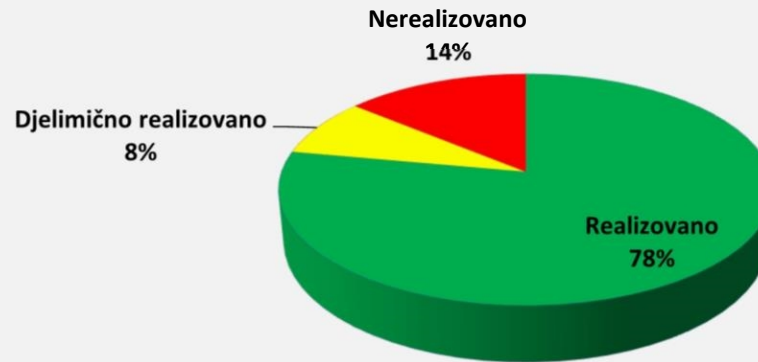
Grafik 1

OC 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta	• 6 mjera • 23 aktivnosti
OC2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba	• 3 mjere • 22 aktivnosti
OC 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva	• 10 mjera • 34 aktivnosti
OC 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada	• 2 mjere • 7 aktivnosti

Stepen realizacije ukupnih predviđenih godišnjih aktivnosti u toku 2024. godine je na nižem nivou od planiranih. **Od ukupnog broja aktivnosti (86 aktivnosti), realizovane su 67 aktivnosti ili 78%, djelimično realizovano je 7 aktivnosti ili 8%, dok je nerealizovano 12 aktivnosti ili 14%.**

Grafik 2: Stepen realizacije

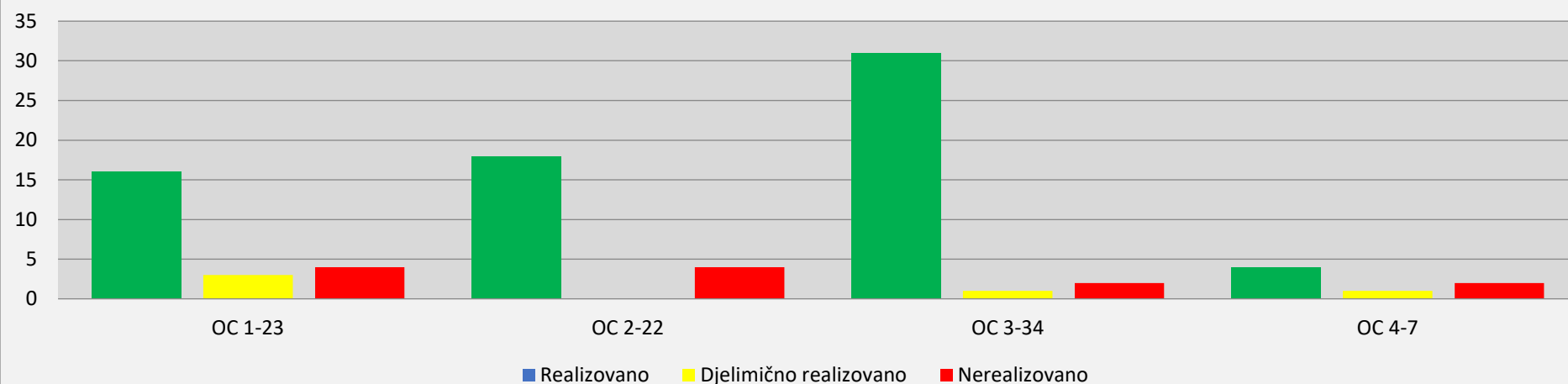
Stepen realizacije

Realizacija aktivnosti po operativnim ciljevima je sljedeća: **U okviru prvog cilja** -Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta predvidio je realizaciju 23 aktivnosti od kojih je realizovano 16, djelimični realizovano 3 i nerealizovano 4 aktivnosti. **U okviru drugog cilja** - Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba od ukupno 22 aktivnosti realizovano je 18, dok je nerealizovano 4 aktivnosti. **U okviru trećeg cilja** - Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva, od ukupno 34 aktivnosti realizovano je 31 aktivnosti, djelimično je realizovano 1, dok je nerealizovano 2 aktivnosti. **U okviru četvrtog cilja** - Efikasno funkcionisanje tržišta rada, od ukupno 7 aktivnosti, realizovano je 4, djelimično je realizovano 1 i nerealizovane su 2 aktivnosti.

Grafik 3: Realizacija aktivnosti po operativnim ciljevima

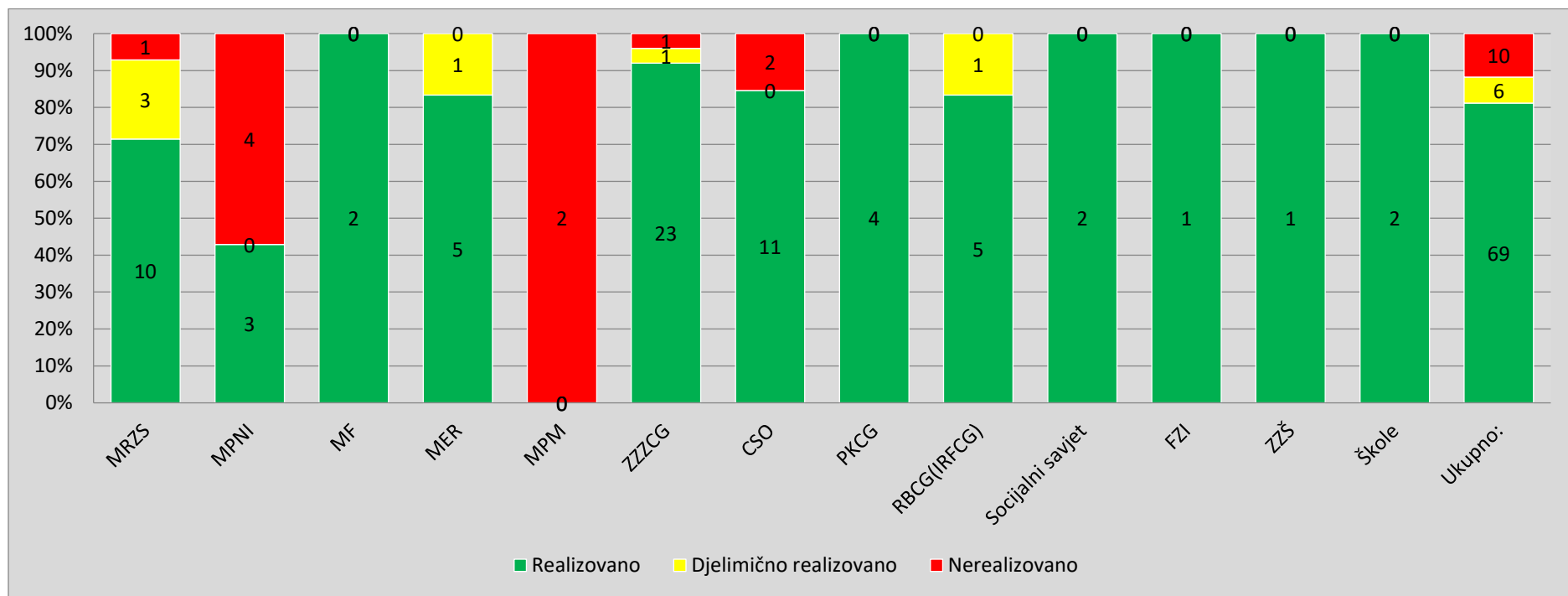
Realizacija aktivnosti po operativnim ciljevima

Realizaciji aktivnosti po institucijama je sljedeća:

- **Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga** – ukupno 14 aktivnosti, od kojih su 10 realizovane, 3 djelimično realizovane, 1 nerealizovane;
- **Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija** - ukupno 7 aktivnosti, od kojih je 3 realizovana, 4 nerealizovane aktivnosti;
- **Ministarstvo finansija** – ukupno 2 aktivnosti, od kojih su 2 realizovane;
- **Ministarstvo ekonomskog razvoja** - ukupno 6 aktivnosti, od kojih su 5 realizovane, 1 djelimično realizovane;
- **Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava** – ukupno 2, od kojih su 2 nerealizovane aktivnosti;
- **Zavod za zapošljavanje Crne Gore** - ukupno 25 aktivnosti, od kojih su 23 realizovane, 1 djelimično realizovane i 1 nerealizovana;
- **Centar za stručno obrazovanje** - ukupno 13 aktivnosti, od kojih su 11 realizovane i 2 nerealizovane.
- **Privredna komora Crne Gore** - ukupno 4 aktivnosti, od kojih su 4 realizovane;
- **Razvojna banka Crne Gore (Investiciono razvojni fond Crne Gore)**- ukupno 6 aktivnosti, od kojih su 5 realizovane; 1 djelimično realizovane aktivnosti;
- **Socijalni savjet** – ukupno 2 aktivnosti, koje su 2 realizovane;
- **Fond za inovacije** - ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana;
- **Zavod za školstvo** - ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana;
- **Škole** - ukupno 2 aktivnost, koje su realizovane.

Grafik 4: Realizacija aktivnosti po institucijama:

Kratka pojašnjenja o razlozima nerealizovanih aktivnosti:

Zbog važnosti za rješavanje izazova u daljem toku implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025. godine, kratka obrazloženje nerealizovanih aktivnosti predviđenih Akcionim planom zapošljavanja za 2024. godinu su:

- **Aktivnost 1.4.2:** Razvijanje politika za smanjenje neformalnog rada i formalizovanje zapošljavanja – Nosilac aktivnosti je Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga. Navedena aktivnost nije realizovana u planiranom periodu za 2024. godinu. Naime, imajući u vidu činjenicu da Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu još uvijek nije utvrđen nije bilo moguće uspostaviti mehanizam za praćenje i sprovođenje istog. Novi rok za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2025. godine.
- **Aktivnost 1.4.3:** Sprovođenje analize poslova koji se obavljaju u sivoj zoni. Nosilac aktivnosti je Centar za stručno obrazovanje. Nacionalni program za transformaciju neformalne zaposlenosti Roma i Egipćana u Crnoj Gori još nije usvojen. Analiza će se raditi nakon usvajanja dokumenta u kojoj treba da budu uključena nadležna ministarstva i socijalni partneri PKCG i UPCG), kao i RE NVO.
- **Aktivnost 1.4.4:** Pokretanje inicijativa za izradu programa obrazovanja za sticanje ključnih kvalifikacija/ključnih vještina za poslove koji se obavljaju u sivoj zoni. Navedena aktivnost nije realizovana u planiranom periodu za 2024. godinu. Nijesu pokrenute inicijative za izradu programa obrazovanja za poslove koji se obavljaju u sivoj zoni. Programi obrazovanja će se raditi kada budu pokrenute inicijative.

- **Aktivnost 1.5.2:** Donošenje novih programa aktivne politike zapošljavanja na lokalnom nivou. Nosilac aktivnosti je ZZZCG i u toku 2024. godine radilo se na reviziji metodologije aktivnih programa za tržište rada koji će se kao takvi implementirati u 2025. godini.
- **Aktivnost 2.1.1:** Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za osnovnu školu u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika. Nosilac aktivnosti je MPNI. U toku je izrada Strategije reforme obrazovanja za period 2025-2030. godina kada bi se izmjena nastavnog plana za osnovnu školu radila zbog mnogih potreba, pa i potreba digitalizacije. Novi rok IV kvartal/2025. godine.
- **Aktivnost 2.1.2:** Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za srednju školu (gimnaziju) u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika. Nosilac aktivnosti je MPNI. Analiza obrazovnog Sistema je urađena. U toku je izrada Strategije reforme obrazovanja za period 2025-2030. godina kada bi se izmjena nastavnog plana za osnovnu školu radila zbog mnogih potreba, pa i potreba digitalizacije. Novi rok IV kvartal/2025. godine.
- **Aktivnost 2.2.7:** Utvrđivanje prioriteta u razvoju kvalifikacija iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr.). Nosilac ove aktivnosti je MPNI. Ova aktivnost prolongirana je za I kvartal 2025. godine iz razloga što su istraživanja o potrebama za vještinama i kvalifikacijama, na osnovu kojih se utvrđuju prioritete u razvoju kvalifikacija, sprovedena u IV kvartalu 2024. godine. Na osnovu rezultata istraživanja, sprovedenih u IV kvartalu 2024. godine, sektorske komisije će utvrditi prioritete u razvoju kvalifikacija u oblastima: inženjerstvo, prehrambena tehnologija, hemijske tehnologije i grafičarstvo.
- **Aktivnost 2.2.13:** Izrada smjernica za realizaciju kontinuiranog praćenja i evaluacije kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca (koje uključuju odgovarajuću dokumentaciju za vođenje evidencije, modele individualnog i kolektivnog ugovora i dr. Nosilac aktivnosti je MPNI. Ova aktivnost je prolongirana za IV kvartal 2025. godine, stoga što je planirana izrada Eksterne evaluacije praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku koja će sadržati preporuke za kontinuirano praćenje i evaluaciju kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca, na osnovu kojih će biti pripremljene smjernice i metodologija.
- **Aktivnost 3.6.4:** Organizacija okruglih stolova i fokus grupa sa poslodavcima u saradnji sa Privrednom komorom u cilju veće zapošljivosti RE populacije. Nosilac ove aktivnosti je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje. Okrugli stolovi i fokus grupe će biti organizovane nakon usvajanja dokumenta.
- **Aktivnost 3.6.5:** Organizacija radionica na temu Borba protiv anticiganizma i svih oblika diskriminacije prema pripadnicima RE populacije. Nosilac ove aktivnosti je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje i u trenutku pisanja Izvještaja nemamo podatke o organizovanju ovih aktivnosti.
- **Aktivnost 4.1.1:** Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, nosilac aktivnosti je Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga. Imajući u vidu da se Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu donosi kroz socijalni dijalog sa socijalnim partnerima, kao i činjenicu da se kroz isti implementiraju Direktiva o uspostavljanju balansa između privatnog i poslovnog života roditelja pružatelja njege kao i Direktive o transparentnim uslovima rada, Predlog zakona još nije utvrđen. Novi rok II kvartal 2025. godine.
- **Aktivnost 4.1.3:** Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2023-2024 za poglavlja 2 i 19. Nosilac aktivnosti je Ministarstvo evropskih poslova, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga i Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije. Izvještaj nije usvojen. Novi rok I kvartal 2025. godine.

II INFORMACIJA O NAPREDKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

Politika zapošljavanja, u procesu pristupanja Evropskoj uniji, promoviše blisku koordinaciju ekonomskih politika, politika zapošljavanja i socijalnih politika i stoga je posebno važno i dalje jačati međusektorski pristup, posebno kada je u pitanju oblast socijalne politike i zapošljavanja. Nacionalna strategija zapošljavanja 20201-2025 definiše strateški cilj politike zapošljavanja do 2025. godine koji se odnosi na stabilan i održiv rast zaposlenosti, koji je zasnovan na jednakim mogućnostima, pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti, kroz četiri operativna cilja.

OPERATIVNI CILJ 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta

Ovaj cilj se odnosi na potrebu sprovođenja mjera i aktivnosti koje će usloviti povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja poslova, oporezivanja rada i određivanja zarada. U okviru ovog cilja definisano je 6 mjera, u okviru kojih je za 2024. godinu bilo predviđeno 23 aktivnosti. Realizacija aktivnosti je na nivou od **70%**.

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2024. godine (tabelarni pregled) u okviru mjera koje se odnose na kreiranje radnih mjesta unapređenjem poslovnog ambijenta, sa akcentom na reformu oporezivanja rada, podrške razvoju privrede i preduzetništva, obezbjeđivanju veće zaposlenosti i kvalitetijih radnih mjesta sa posebnim fokusom na Sjeverni region, podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti, te ojačanom ulogom Socijalnog savjeta, dostignuti indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2024. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ostvarena vrijednost u 2023	Ostvarena vrijednost u 2024	Ciljna vrijednost u 2025
------------------	---------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	--------------------------

Indikator učinka 1: Povećanje registrovane zaposlenosti ¹⁶	176.693	188.964	223.744	244,484 ¹⁷	257.390 ¹⁸	235.000
Indikator učinka 2: Povećanje minimalne zarade	222,00	450,00	450,00	450,00	600,00	500,00
Indikator učinka 3: Smanjenje opterećenja troškova rada	39%	20,4	20,4	20,4%	600,00%-11,1% 800,00-13,5%	20,4%
Indikator učinka 4: Povećanje broja registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavaca	30	17	16	31	40	40

Tokom 2024. godine, nastavljen je rast ekonomskih aktivnosti koji je uslovio i značajan oporavak tržišta rada. Tako je prosječna registrovana zaposlenost u 2024. godini prema podacima Monstata iznosila 257.390 što je u odnosu na prosječnu zaposlenost u 2023. godini više za 5,3%.

U 2024. godini doslo je do povećanja minimalne zarade na prosječno 700 eura, odnosno do V stepena kvalifikacije obrazovanja minimalna zarada iznosi 600 eura, dok je za VI i veći nivo kvalifikacije obrazovanja iznosi 800 eura.

Nakon mjera fiskalne politike i smanjenja poreskog opterećenja na zarade i povećanje minimalne zarade (smanjenje doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na teret zaposlenog sa 15% na 10% i samnajenje doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na teret poslodavca sa 5,5% na 0% uz navedeno povećanje minimalne zarade) poresko opterećenje na rad u odnosu na prosječnu zaradu iznosi 16,2 %. Poresko opterećenje na rad u odnosu na minimalnu zaradu od 600 eur iznosi 11,1% a na 800 eur 13,5%. kada su u pitanju kolektivni ugovori kod poslodavaca došlo je do blagog povećanja u odnosu na prethodnu godinu i ukupan broj registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavca u 2024. godini iznosi 40.

OPERATIVNI CILJ 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba

¹⁶ Izvor: Podaci se odnose na prosječan broj zaposlenih na nivou godine prema podacima Monstata, https://monstat.org/cg/publikacije_page.php?id=2091

¹⁷ Prosječan broj zaposlenih u 2023.godini, link: https://monstat.org/cg/publikacije_page.php?id=2356

¹⁸ Prosječan broj zaposlenih 2024. godine, link: https://monstat.org/cg/publikacije_page.php?id=2356

Ovaj cilj se odnosi na unaprjeđenje ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu novi pristup koji je zasnovan na digitalizaciji. U okviru ovog cilja definisane su tri mjere u okviru kojih je za 2024. godinu bilo predviđeno 22 aktivnosti. **Realizacija aktivnosti je na nivou od 82%.**

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2024. godine (tabelarni pregled) u okviru mjera koje se odnose na obezbjeđivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju, unapređenja kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unapređenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti, te promovisanja pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju, ostvareni indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2024. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ostvarena vrijednost u 2023	Ostvarena vrijednost u 2024	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5,2	3,2% ¹⁹	3,4% ²⁰	3,4% ²¹	7,5%
Indikator učinka 2: Povećanje učešća pojedinaca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina, za populaciju 16-74	Ž- 42% M – 54%	Ž -45,73% M -48,47%	_22	52.2 ²³	_24	Povećano učešće za40%

¹⁹ Podatak predstavlja prosjek na nivou četiri kvartala 2022. godine – Izvor ARS-Monstat,<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1989&pageid=22>

²⁰ Izvor: Saopštenje MONSTAT, Anketa o radnoj snazi, III kvartal 2023.g. <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2088&pageid=22>

²¹ Izvor: Saopštenje MONSTAT, Anketa o radnoj snazi, III kvartal 2024.g. <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22>

²² Poslednji poznati podatak je za 2021.g., pa je iz tih razloga i prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2021.g.:

Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat>

²³ Izvor: [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat)

²⁴ Poslednji poznati podatak je za 2023. godinu, pa je iz tih razloga i prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2023. godinu: Izvor: [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat)

Obrazovanje odraslih kroz cjeloživotno učenje je značajan instrument za stvaranje fleksibilnog i održivog tržišta rada udio učešća odraslih u cjeloživotnom učenju u Crnoj Gori je jos uvijek na relativno niskom novu u odnosu na prosjek EU koji je za 2023. godinu iznosio 14,1%.

U trećem kvartalu 2024. godine prema podacima Monstata procent učešća odraslih u cjeloživotnom učenju je 3,4%. Imajući u vidu brze promjene na tržištu rada posebno pod uticajem IT djelatnosti indikator učešće pojedinaca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveobuhvatnih digitalnih vještina za populaciju 16-74 koje veoma i prema podacima koje objavljuje Eurostat za Crnu Goru iznosi 52,2%

OPERATIVNI CILJ 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politika zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva

Ovaj cilj definiše mjere i aktivnosti koje treba da doprinesu jačanju usluga tržišta rada i unaprijeđenju aktivnih mjera politike zapošljavanja kao i veću mobilnost tržišta rada, što će doprinijeti smanjivanju siromaštva i promovisanju jednakih mogućnosti za sve. Definisano je 10 (deset) mjera u okviru kojih je za 2024. godinu bilo predviđeno realizacija 34 aktivnosti. **Realizacija aktivnosti je na nivou od 65 %.**

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2024. godine (tabelarni pregled) u okviru mjera koje se odnose na realizaciju usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja, uvođenja novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada, sprovođenja usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja za definisane ciljne grupe nezaposlenih lica (mladi, žene, lica sa invaliditetom, RE populacije, stranaca, korisnika MO), te unapređenja mjera profesionalne rehabilitacije, ostvareni indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2024. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ostvarena vrijednost u 2023	Ostvarena vrijednost 2024	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti	20,45%	24,73	20,08%	11,08%	11.36%²⁵	12%
Indikator učinka 2: Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti	13,4 %	11,0%	10,2% ²⁶	8,7%²⁷	8,6%²⁸	20 % smanjenje u odnosu

²⁵ Podatak se odnosi na decembar 2024. godine, Izvor-ZZZCG, link: <https://www.zzzcg.me/uploads/documents/phpMNId7D.pdf>

²⁶ Podatak predstavlja prosjek za četiri kvartala 2022. godine, Izvor- ARS Monstat <https://monstat.org/cg/page.php?id=1989&pageid=22>

²⁷ Podatak se odnosi za III kvartal 2023. godine, Izvor-ARS Monstat [Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT](https://monstat.org/cg/page.php?id=1989&pageid=22)

²⁸ Podatak se odnosi na III kvartal 2024. godine, izvor-ARS Monstat, <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22>

						na početnu vrijednost
Indikator učinka 3: Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	25,36%	23,83%	21,7%	16,2%²⁹	18,6%³⁰	20,3%

Aktivnosti sprovođenje usluga za tržište rada i mjera aktivne politike tržišta rada uz generalni rast ekonomskih aktivnosti doprinijeli su smanjenju broja registrovanih nezaposlenih lica u Crnoj Gori. Tako je prema podacima ZZZCG na dan 31.12.2024. godine iznosila 11,36% što je u odnosu na godinu ranije (13,95%) smanjenje za 2,59 p.p. Kada je u pitanju Stopa dugoročne nezaposlenosti kao procenat lica nezaposlenih 12 mjeseci i više u ukupnom broju aktivnih stanovnika prema podacima Monstata za III kvartal 2024. godinu je na nivou od 8,6% dok je procent učešća dugoročno nezaposlenih lica u ukupnom broju registrovanih nezaposlenih lica na kraju decembra 2024. godine iznosilo 73,81%. prema podacima ZZZCG.

OPERATIVNI CILJ 4: **Efikasno funkcionisanje tržišta rada**

Ovaj cilj definiše mjere i aktivnosti koje se odnose na uspostavljanje efikasnijeg funkcionisanja tržišta rada koje treba da doprinese stvaranju pravednih, transparentnih i predvidljivih uslova rada. Takođe, aktivnosti koje trebaju da omoguće potrebnu fleksibilnost za poslodavce u smislu brzog prilagođavanja ekonomskim promjenama i promjenama na tržištu rada. Jačanje institucija tržišta rada od ključnog je značaja za ostvarivanje ovog cilja. U okviru ovog operativnog cilja definisana su dvije mjere koje se odnose na: usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativnosti rada i balansa porodice i rada i jačanje kapaciteta

²⁹ Podatak se odnosi za III kvartal 2023. godine, Izvor-ARS Monstat [Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT](https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22)

³⁰ Podatak se odnosi na III kvartal 2024. Godine, Izvor-ARS Monstat, <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22>

institucija na tržištu rada. **Realizacija aktivnosti je 57 %.**

Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ostvarena vrijednost u 2023	Ostvarena vrijednost u 2024	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Zatvoreno poglavlje
Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2	Određen napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Zatvoreno poglavlje

Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori za 2024. godinu objavljen je u oktobru 2024. i predstavlja važan mehanizam praćenja rezultata Crne Gore na planu pristupanja Evropskoj uniji. Crna Gora je u okviru poglavlja 19 u 2024. godini postigla određeni napredak, kao i prethodne godine. Preporuke iz 2024. godine su djelimično sprovedene i u velikoj mjeri ostaju važeće i u 2025. godini. Crna Gora, kao i prethodne godine, ima određeni nivo spremnosti za članstvo u EU u poglavlju 19.

Godišnji napredak Crne Gore u okviru poglavlja 2 u 2024. godini ukazuje da je postigla ograničeni napredak, kao i prethodne godine. Preporuke iz 2024. godine u velikoj mjeri ostaju na snazi i u 2025. godini. Crna Gora, kao i prethodne godine, ima određeni nivo spremnosti za članstvo u EU u poglavlju 2 Sloboda kretanja radnika.

Kratak osvrt na ostala kretanja na tržištu rada tokom 2024. godine

Trendovi na tržištu rada tokom 2024. godine i dalje su pozitivni, što je rezultat oporavka potražnje i realnog rasta BDP-a, ali i primjene nižeg poreskog opterećenja na rad. Prema preliminarnim podacima Monstata, stopa realnog rasta BDP je u prvom kvartalu 2024.godine iznosila

4.4%, u drugom kvartalu ostvaren je rast od 2.7%, a prema preliminarnim podacima Monstata, stopa realnog rasta BDP-a u trećem kvartalu 2024. godine iznosila je 2,6%. Prema podacima iz Ankete o radnoj snazi za treći kvartal 2024. godine stopa aktivnosti 15+ je iznosila 64,5% i predstavlja povećanje za 1.5 p.p u odnosu na prvi kvartal (63,5%). Stopa zaposlenosti 57.4% i predstavlja povećanje za 1,4 p.p. u odnosu na prvi kvartal 56,0%, dok je stopa nezaposlenosti u III kvartalu iznosila 11,0% i niža je u odnosu na I kvartal (11,9%) za 0,9 p.p.

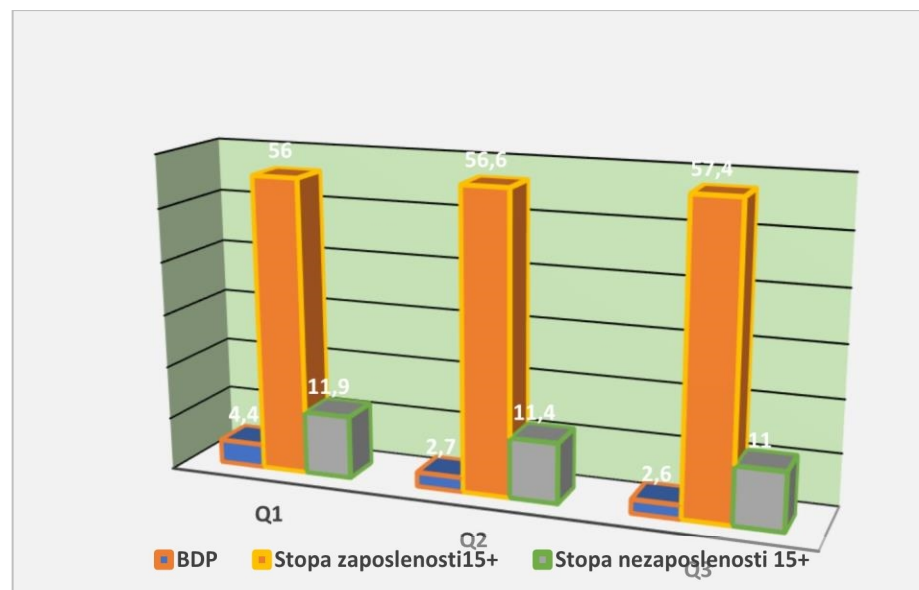
Broj registrovanih nezaposlenih lica, prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je na kraju decembra 2024. godine, iznosio je 33.037, od čega 13.343 muškaraca i 19.694 žena.

Tabela:1

2024	Stopa realnog rasta BDP-a	Stopa zaposlenosti 15+	Stopa nezaposlenosti 15+
I kvartal	4,4%	56,0%	11,9%
II kvartal	2,7%	56,0%	11,4%
III kvartal	2,6%	57,4%	11,0%

Izvor: Monstat

Tabela: 2

Kretanje indikatora tržišta rada tokom 2023. i 2024. godine:

Izvor: Monstat

Podaci za 2024.godinu ukazuju na stabilnost indikatora tržišta rada uz blage kvartalne oscilacije. Stopa aktivnosti radne snage 15+ iznosila je 63,5% u prvom kvartalu, 63,8% u drugom kvartalu 2024.g. dok je u trećem kvartalu 2024.g. bila na nivou od 64,5%. Iako je ovo blagi rast u odnosu na prvi kvartal 2024. u poređenju sa trećim kvartalom 2023. godine, kada je stopa aktivnosti iznosila 66,5% bilježi pad od 2,0 procentna poena (p.p.). S druge strane, stopa zaposlenosti pokazuje pozitivne trendove. U prvom kvartalu 2024. godine dostigla je 56,0%, što je za 4,2 p.p. više u odnosu na isti kvartal 2023. godine.

U drugom kvartalu 2024. godine nastavljen je rast na 56,6%, dok je u trećem kvartalu 2024. godine stopa zaposlenosti dostigla 57,4% što je na nižem nivou u odnosu na treći kvartal 2023. godine kada je iznosila 58,7%. Istovremeno stopa nezaposlenosti 15+ bilježi trend smanjenja da bi u trecem kvartalu 2024. godine bila smanjena na 11,0%, sto je ujedno i najniza stopa nezaposlenosti 15+ u prethodne tri decenije.

Indikatori tržišta rada sa regionalnog aspekta (%)³¹:

15+	Crna Gora		Primorski region		Središnji region		Sjeverni region	
	Q3/2023	Q3/2024	Q3/2023	Q3/2024	Q3/2023	Q3/2024	Q3/2023	Q3/2024
Stopa aktivnosti	66,5	64,5	82,1	81,6	70,2	64,9	48,1	59,3
Stopa zaposlenosti	58,7	57,4	80,9	60,4	64,1	64,8	32,1	42,8
Stopa nezaposlenosti	11,8	11,0	(2,5)	-	7,3	6,8	30,2	27,8

Izvor: Monstat

Kod indikatora tržišta rada sa regionalnog aspekta došlo je do pozitivnih trendova, ali sa još uvijek manjim u Sjevernom regionu Crne Gore. Odstupanja od prosjeka na nivou Crne Gore i dalje su vidljiva u Sjevernom regionu, gdje je stopa aktivnosti u III kvartalu 2024.g. na nivou od 48,1%, stopa zaposlenosti 32,1%, a stopa nezaposlenosti na nivou od 30,2%.(64,5%; 57,4% ;11,0% prosjek na nivou CG). I pored aktivnosti koje se preduzimaju za brži razvoj a time i zaposlenost Sjevernog regiona podaci ukazuju da on i dalje zaostaje u odnosu na ostale regione u Crnoj Gori u odnosu na indikatore tržišta rada.

Indikatori tržišta rada po polu:

15+		Q1/2023	Q1/2024	Q2/2023	Q2/2024	Q3/2023	Q3/2024
Stopa aktivnosti	muškarci	67,6	71,9	70,6	71,5	72,1	69,9
	žene	55,3	55,1	58,2	56,3	61,2	59,3
Stopa zaposlenosti	muškarci	57,2	64,6	61,7	64,1	64,1	62,3
	žene	46,6	47,4	50,4	49,1	53,5	52,7
Stopa nezaposlenosti	muškarci	15,3	10,2	12,6	10,2	11,1	10,9
	žene	15,7	14,1	13,4	12,8	12,6	11,2

Izvor: Monstat

³¹ Izvor: Saopštenje MONSTAT, Ankete o radnoj snazi, III kvartal 2024.godine., <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22>

I pored afirmativnih mjera koje se preduzimaju u cilju većeg učešća žena na tržištu rada i vidljivih pozitivnih trendova, podaci ukazuju na još uvijek nedovoljno učešće žena na tržištu rada. Stopa aktivnosti žena iznosila je u III kvartalu 2024.g. iznosila 59,3% (muškarci 69,9%), stopa zaposlenosti žena 52,7% (muškarci 62,3), dok je stopa nezaposlenosti žena na nivou od 11,2% (muškarci 10,9%).

Indikatori tržišta rada za mlade 15-29 (%):

Mladi (15-29)	Q1/2023	Q1/2024	Q2/2023	Q2/2024	Q3/2023	Q3/2024
Stopa aktivnosti	58,1	57,8	62,1	59,6	64,4	61,8
Stopa zaposlenosti	41,2	44,7	50,5	48,7	53,9	50,3
Stopa nezaposlenosti	29,0	22,6	18,7	18,2	16,2	18,6

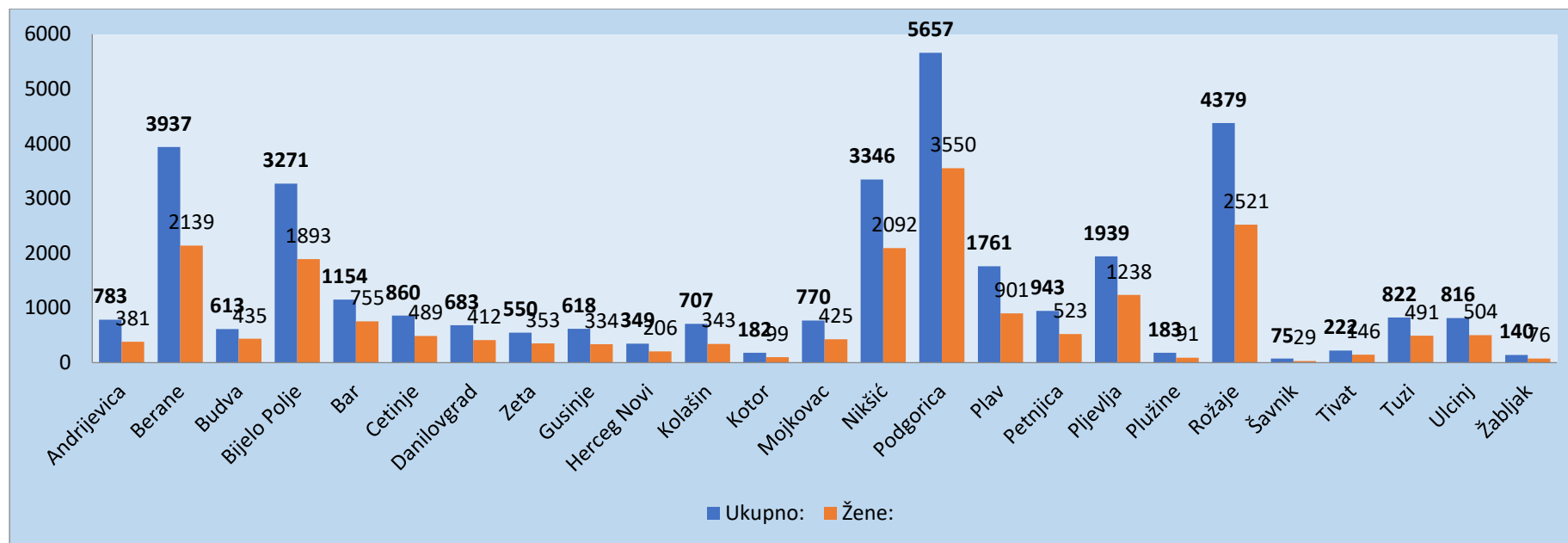
Izvor: Monstat

Kvartalni indikatori za mlade 15-29 u 2024. godini ukazuju na sličan trend kao i prethodne godine uz blage oscilacije. Stopa aktivnosti mladih je porasla sa 58,1% u prvom kvartalu prethodne godine na 61,8 % u trećem kvartalu 2024.g. Stopa zaposlenosti je porasla sa 41,2% u prvom kvartalu 2023.g. na 50,3% u trećem kvartalu 2024. godine, u drugom kvartalu 2024.g. stopa zaposlenosti bilježi rast od 48,7% odnosno za 8,7 p.p veća u odnosu na drugi kvartal 2024. godine, dok stopa zaposlenosti u trećem kvartalu 2024.g. iznosu 50,3% što je povećanje 8,3 p.p u odnosu na isti period prethodne godine.

Stopa nezaposlenosti mladih je smanjena sa 22,6% prvom kvartalu 2024.godine u odnosu na I kvartal 2023.g kada je iznosila 29,0%, u drugom kvartalu 2024.g. dostigla nivo od 18,2% što je manje u odnosu na drugi kvartal 2023. godine za 0,5p.p, da bi u trećem kvartalu 2024.godini iznosila 18,6% što predstavlja smanjenje za 3,9 p.p.

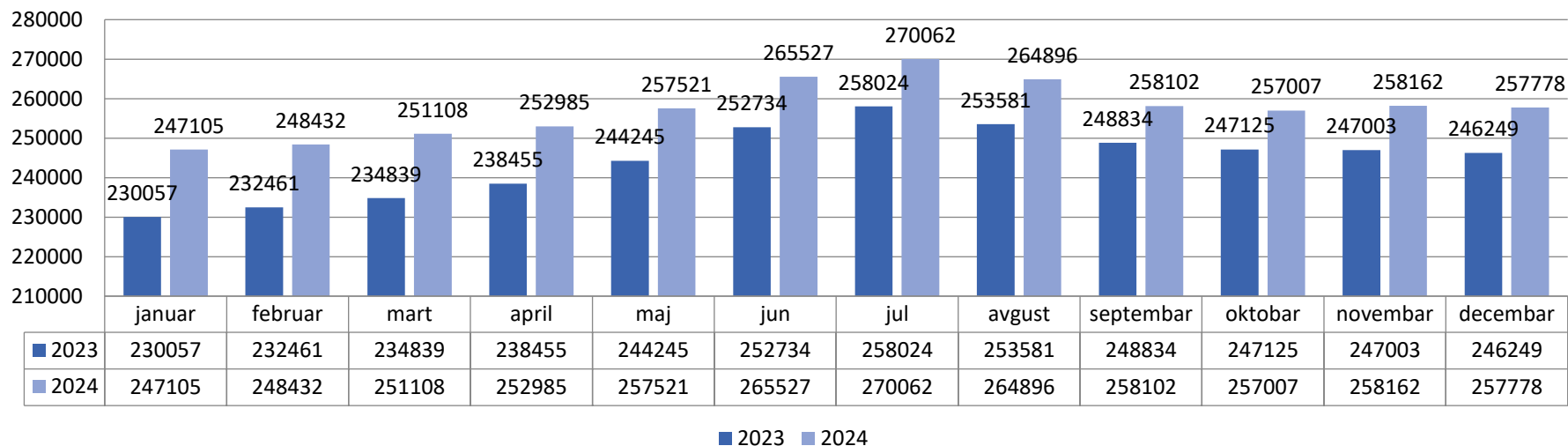
Udio mladih u NEET kategoriji (osobe uzrasta 15-29 godina koje nisu zaposlene, niti uključene u obrazovanje ili obuku) u 2023. godini iznosi 20,3%, pri čemu muškarci čine 19,8%, a žene 20,8%, prema podacima Monstata, koji se objavljuju jednom godišnje.

Prosječna nezaposlenost po opštinama u periodu januar-decembra 2024. godine:

Administrativni podaci o zaposlenosti:

Kretanje broja zaposlenih

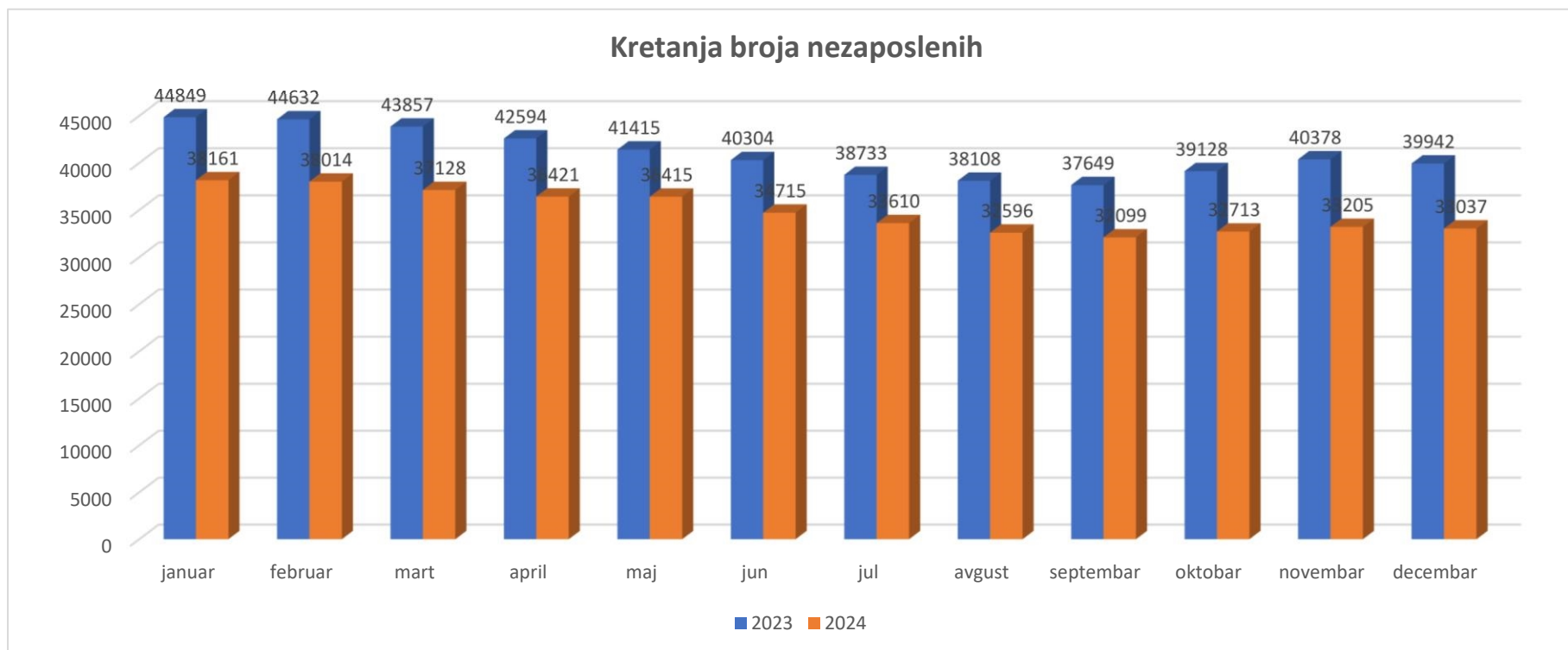
Izvor: Monstat

Trend rasta registrovane zaposlenosti se nastavio i tokom 2024. godine. U odnosu na decembar 2023. godine kada je broj zaposlenih iznosio 246.249, tokom svih mjeseci 2024. godine broj zaposlenih je rastao da bi u decembru 2024. godine bio 257.778. Prosječan broj zaposlenih u 2024. godini veći je za 5,3% u odnosu na prosjek iz 2023. godine. (Prosječan broj zaposlenih 2024: 257,390 / prosječan broj zaposlenih 2023. godine: 244,484).

Istovremeno vidljiv je sezonski karakter zaposlenosti kada tokom ljetnjih mjeseci imamo veći rast zaposlenosti. Tako je u julu 2024. godine broj zaposlenih iznosio 270.062 što je za 12% više u odnosu na januar 2024. godine ili 4,6% u odnosu na jul prethodne godine.

Rast zaposlenosti je ostvaren kod svih djelatnosti, ali se najveći prosječan rast zaposlenosti bilježi se kod djelatnosti: poslovanje s nekretninama – 11,4 %, informisanje i komunikacije – 4,6%, stručne, naučne i tehničke djelatnosti – 7,6%, građevinarstvo – 11,5%, vađenje ruda i kamena – 2,4%. Kod ostalih djelatnosti, prosječan rast zaposlenosti je nešto niži u odnosu na navedene sektore, ali i dalje ukazuje na pozitivan rast zapošljavanja.

Administrativni podaci o nezaposlenosti:

Izvor: <https://www.zzzcg.me/statistika/>

Administrativni podaci o nezaposlenosti ukazuju na trend smanjenja broja registrovanih nezaposlenih lica tokom 2024. godine. Trend smanjenja broja nezaposlenih zadržao se do septembra, kada je broj nezaposlenih bio 32.099, kada je nakon završetka ljetnje turističke sezone ponovo došlo do prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih lica i ponovnog rasta administrativne nezaposlenosti, ali sa manjim trendom rasta u odnosu na prethodnu godinu. Na dan 31.12.2024.g broj nezaposlenih lica bio je 33.037, što je u odnosu na prethodni mjesec (33.205) manje za 168 lica ili 0,51% , a u odnosu na isti mjesec prethodne godine (39.942) manje za 6.905 lica ili 17,29%.

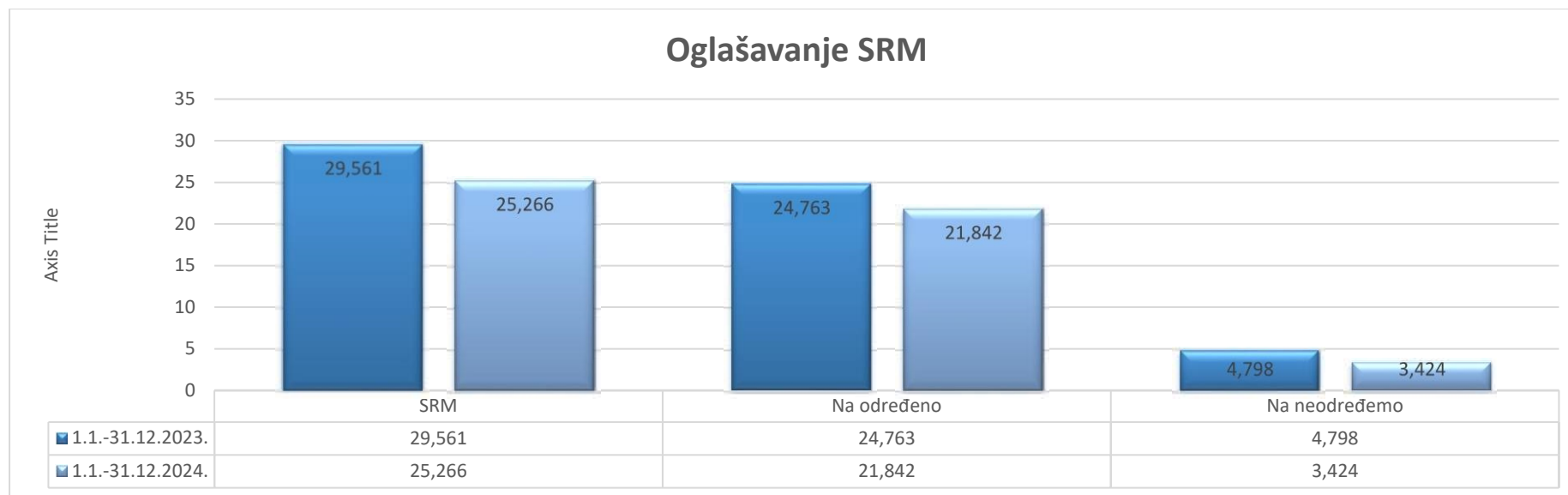
Stopa registrovane nezaposlenosti (posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih lica i aktivnog stanovništva) je na dan 31.12.2024.godine iznosila 11,36%, dok je na dan 31.12.2023. godine iznosila 13,95%.

Učešće žena u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti je na dan 31.12.2024. godine bilo 19.694 žena ili 59,61%, što je u odnosu na isti mjesec prethodne godine žena manje za 3.470 ili 14,98%.

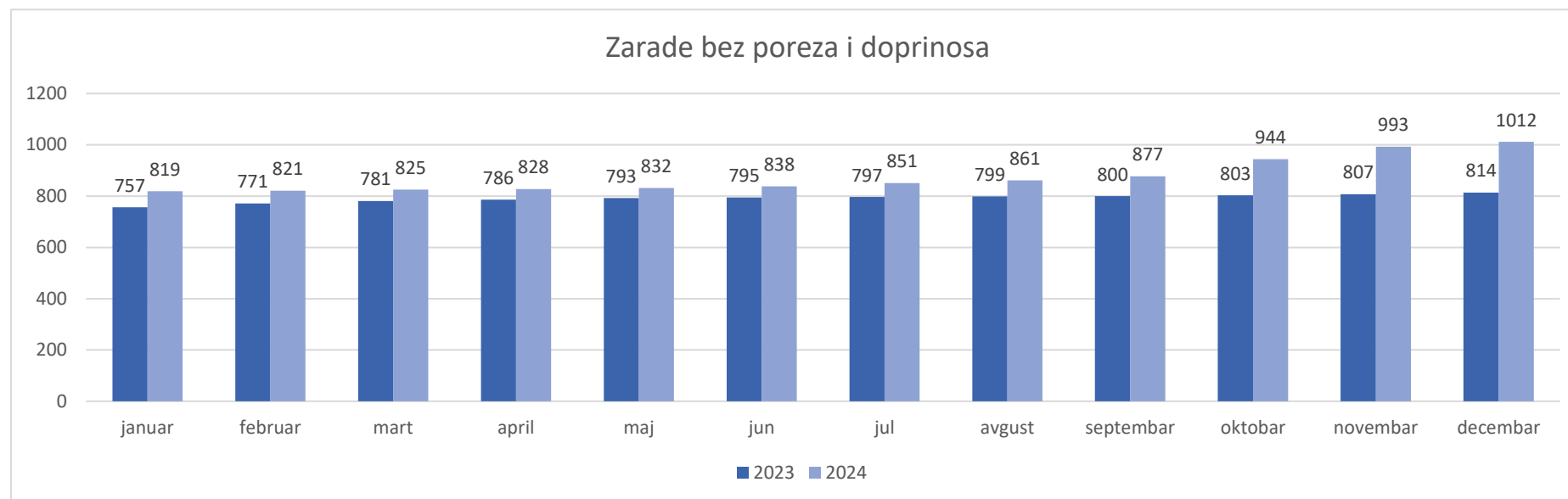
Broj lica sa invaliditetom na evidenciji nezaposlenih nezaposlenih na dan 31.12.2024. godine bilo je 8.635 od čega je 5.234 žena ili 60,61% .

Učešće dugoročno nezaposlenih lica u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti na kraju 2024. godine je na nivou od 73,8%.

Prijavljivanje slobodnih radnih mjesta: U periodu od 1.1.-31.12.2024 prijavljeno je slobodnih radnih mjesta 25.269, od čega na određeno 21.845, dok je na neodređeno 3.424.

Kretanje zarada

Tokom 2024. godine prosječna (bruto) zarada kao i zarada bez poreza i doprinosa je u kontinuitetu rasla. Prosječna zarada (bruto) u decembru 2024. godine u Crnoj Gori iznosila je 1 205 eura dok je prosječna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 1 012 eura što je u odnosu na isti mjesec 2023. godine povećanje za 24,3% (zarada bez poreza i doprinosa).

Na nivou 2024. godine prosjecna bruto zarada u 2024. godini 1083 eura dok je prosjecna neto zarada iznosila 806 eura. Ako se ima u vidu da su potrosacke cijene u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu zabiljezile rast od 3,3% proizilazi da su realne zarade za isti period zabiljezila rast od 7,1%.

Prosječno povećanje zarada je rezultat realizacije programa Evopa sad 2 koji je kroz mjere fisklane politike realizovao program : smanjenja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na teret zaposlenog sa 15% na 10%; smanjenje doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na teret poslodavca sa 5,5% na 0%; - povećanje minimalne zarade na prosječno 700€ (do V stepena kvalifikacije obrazovanja minimalna zara će iznositi 600€ dok će za VI i veći nivo kvalifikacije obrazovanja iznositi 800€), koji se primjenjuje od oktobra 2024. godine

III TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZAPOSŁJAVANJA ZA 2024. GODINU

STRATEŠKI CILJ						
Stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti.						
Operativni cilj 1 Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta						
Indikator učinka 1	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost u 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ostvarena vrijednost 2024:	Ciljna vrijednost u 2025
Povećanje registrirane zaposlenosti	176,693	188,964	223.744	247.125	257.390	235.000
Indikator učinka 2	222,00	450,00	450,00	450,00	600,00	450,00
Povećanje minimalne zarade						
Indikator učinka 3	39%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%
Smanjenje opterećenja troškova rada						
Indikator učinka 4	2	17	16	31	40	40
Povećanje broja registriranih kolektivnih ugovora kod poslodavaca						

Mjera 1.1. Stimulisanje kreiranja radnih mjesta unapređenjem poslovnog okruženja, sa akcentom na reformu oporezivanja rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.1.1. Realizacija projekta-evaluacija efekata nove poreske politike	Predstavljanje Izvještaja o Evaluaciji reforme minimalne zarade i poreza na dohodak fizičkih lica u Crnoj Gori iz 2022. godine	Vodeća institucija: MF (u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada)	I 2023 - I 2024	REALIZOVANO Predstavljen Izvještaj. Naziv izvještaja: Evaluacija reforme minimalne zarade i poreza na dohodak fizičkih lica u Crnoj Gori iz 2022. godine.	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-	-
Mjera 1.2. Podrška razvoju privrede i preduzetništva							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

1.2.1. Kreditni za podršku razvoja preduzetništva	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: IRF CG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita: 229	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija I budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 13.600.000,00 eur		Nastaviti sa ovom mjerom i tokom 2025. godine.
1.2.2 Kreditni za početnike u biznisu	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: IRF CG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita: 30	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija I budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 1.600.000,00 eur		Nastaviti aktivnost i tokom 2025. g.
1.2.3. Kreditni za mikro, mali i srednji biznis	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: IRF CG	I 2024 - IV2024	DJELIMIČNO REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita: 22	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija I budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno:	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025. g.

					908.000,00 eur		
1.2.4. Implemen tacija programa: Podrška zapošljava nju kroz inovativne programe	Broj podržanih novih zapošljavanja	Vodeća institucija: FZI	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Broj novozaposlenih kroz programe podrške Fonda za inovacije: 33	Budžet Fonda za inovacije Crne Gore Planirano: 200.000,00 eur Utrošeno: 131.477,45 eur	-	Potrebno je predmetnu aktivnost nastaviti i na taj način podsticati nova zapošljavanja u sektoru inovacija.
1.2.5. Implemen tacija Programa za unapređe nje konkurent nosti privrede	Broj podržanih aplikacija 94 Iznos podržane pomoći: 2.644.787,13 eur	Vodeća institucija: MER	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Podržan 94 privredni subjekt u ukupnom iznosu od 2.644.787,13 eur	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja Planirano: 3.000.000,00 eur Utrošeno: 2.644.787,13 eur	-	Novi program za 2025. godinu je predviđen budžetom i početak implementacije očekuje se početkom II Q. Program će se realizovati u skladu sa potrebama privrede u cjelini.
1.2.6. Implemen tacija Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2024.godi nu	Broj zanatlija koji su podržani u okviru Programa Ostvarena vrijednost u 2024.g.: 23 zantaliije	Vodeća institucija: MER	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO 23 zanatlije podržane u okviru Programa	Budžet MER Planirano: 200.000,00 eur Utrošeno: 200.000,00 eur	-	Zbog izraženog interesovanja zanatlija za dobijanje finansijske podrške, budžetom MER su opredijeljena sredstva za predviđenu realizaciju Programa u 2025. godini u većem iznosu kako bi se omogućila podrška većem broju korisnika zanatlija.
1.2.7. Razvoj preduzetn ištva kroz	Broj održanih edukativnih aktivnosti	Vodeća institucija: PKCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO	Budžet PKCG Planirano:	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025. godine.

podršku različitim ciljnim grupama realizacijom edukativnih aktivnosti	U 2024. je organizovano 73 edukativne aktivnosti sa 3037 učesnika			Tokom 2024. godine Privredna komora Crne Gore organizovala je 73 edukativne aktivnosti na kojima je učestvovalo 3037 učesnika.	9.200,00 eur Utrošeno: 70.450,00 eur		
1.2.8. Program za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti i u industriji	Broj privrednih subjekata koji su podržani Programom za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji: 10 privrednih subjekata	Vodeće institucije: MER, MPNI, ME, FZI	I 2024 - IV 2024	REALIZOVANO Odobreno 7 projekata preduzeća iz sektora prerađivačke industrije iz Javnog poziva za 2023. godinu u iznosu grantova od 1.289.479,62 eur. U 2024. godini je usvojen Program za 2024. godinu i raspisan Javni poziv 1.oktobra 2024.godine, na iznos od 2.3mil eur.	Budžet MER Planirano: 1.000.000,00 eur IPA III-377.140,02 eur Utrošeno: Po osnovu Javnog poziva za 2023. godinu, utrošeno je 1.377.140,02 eur(od čega je 1.289.479,62 eur iznos odobrenih grantova, dok se preostalih 87.660,40 eur odnosi na operativne troškove u skladu sa Programom (Sredstva za realizaciju su tokom 2024. godine uvećana	-	U toku 2024. je započela implementacija projekata 7 preduzeća iz 2023. godine i implementacija istih će se pratiti u okviru redovnog monitoringa. U 2025. godini je planirana evaluacija projektnih prijava iz Javnog poziva za 2024. ugovaranje i dodjela bespovratnih sredstava za odobrene projekte iz sektora prerađivačke industrije, od strane Fonda za inovacije, kao implementacionog tijela Programa.

					dijelom sredstava iz IPA III, Paket direktne budžetske podrške EK Crnoj Gori za prevazilaženje energetske krize)		
1.2.9. Grant šema za implemen- taciju S3 projekata	Broj podržanih preduzeća: 7	Vodeća institucija: MER MPNI CFCU (MF)	III 2023 - IV 2024	DJELIMIČNO REALIZOVANO Rok za realizaciju projekta je IQ 2025. godine	IPA AD 2020 Ugovoreni budžet: 815.964,50 eur Ukupan budžet sa korekcijom: 695.964,50 eura (raskinut ugovor u iznosu od 120.000,00 eura usljed nemogućnosti ugovarača da dostavi bankarsku garanciju). Planirano: 163,192,90 eur Utrošeno: 24.000,00 eur	Imajući u vidu da su određeni projekti kasnili sa početkom implementaci- je, dok je za dva (2) projekta odobrena vremenska ekstenzija, dinamika potrošnje, odnosno rokovi za plaćanja rate za pretfinansira- nje ili finalne rate su pomjereni.	PIU MER u kontinuitetu prati napredak realizuje projekata i plan plaćanja u saradnji sa Ugovornim tijelom (CFCU).
1.2.10. Grant šema za	Broj podržanih preduzeća: 9	Vodeća institucija: MER	III 2023 - IV 2024	REALIZOVANO	IPA AD 2020 Ukupan budžet:	Imajući u vidu da su određeni	PIU MER prati obaveze izvještavanja i plan

unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preduzetništvu mladih		CFCU (MF)		Napomena: Projektne aktivnosti u okviru svih 9 ugovora su završene. Plaćanje finalne rate za 7 projekata je realizovano, dok je plaćanje finalne rate za preostala dva (2) projekta u toku.	296.599,60 eur Planirano: 59.319,92 eur Utrošeno: 44.254,92 eur	projekti produženi, rok za plaćanje finalne rate je takođe pomjeren za I-IIQ 2025 godine, kada će biti isplaćen preostali iznos budžeta.	plaćanja u saradnji sa Ugovornim tijelom (CFCU).
Mjera 1.3. Obezbjedivanje veće zaposlenosti i kvalitetnijih i sigurnijih radnih mjesta, sa posebnim fokusom na Sjeverni region							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.3.1. Podrška mjerama zapošljavanja kreiranim i implemen tiranim na lokalnom nivou od strane lokalnih partnerstava za zapošljavanje	Broj osoba koje učestvuju u aktivnim mjerama zapošljavanja Broj zaposlenih osoba nakon intervencije	Vodeća institucija: MRZS/MSSD	III 2023 - III 2024	AAA Realizovano	Planirano: 1.052.941,00 eur Ugovoreno: 756,329,17 eur		

1.3.2 Podrška u izradi Strateških planova JLS	Broj usvojenih Strateških planova razvoja	Vodeća institucija: MER u sradnji sa JLS	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO	UNDP Planirano: 10.000,00 eur Utrošeno: -	-	-
1.3.3. Unapređenje uslova za razvoj postojećeg biznisa u Sjevernom regionu	Statistika očuvanih i kreiranih radnih mjesta	Vodeća institucija: RB CG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Broj očuvanih i kreiranih radnih mjesta: 944	Sredstva međunarodnih finasnisjkih institucija i budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: /		Nastaviti aktivnost i tokom 2025. godine.
Mjera 1.4. Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.4.1 Donošenje Programa za suzbijanje neformalne ekonomije	Donešen program	Vodeća institucija: MF u saradnji sa relevantnim partnerima	I 2024 - IV2024	Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 21. decembra 2023. godine donijela Programa za suzbijanje neformalne ekonomije sa Akcionim planom za 2024-2026. godinu . Program uključuje postojeće i nove mjere za suzbijanje neformalne ekonomije i pruža set kontrolnih i podsticajnih mjera, kako bi se sa jedne strane vršila efikasnija kontrola i spriječila neformalna ekonomija.	Redovne aktivnosti	-	-

u Crnoj Gori							
1.4.2 Razvijanje politika za smanjenje neformalnog rada i formalizovanje zapošljavanja	Uspostavljen mehanizam za praćenje sprovođenja novog Zakona o radu i zakona o zaštiti zdravlja na radu, s ključnim akterima i opisanim njihovim ulogama, procesima i obrascima	Vodeća institucija: MRZS, Inspekcija rada	I 2024 - III 2024	NEREALIZOVANO	AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Utrošeno: Sredstva za ovu namjenu nijesu utrošena.	I kvartal 2025 početak aktivnosti II kvartal 2025 završetak aktivnosti Imajući u vidu činjenicu da Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu još uvijek nije utvrđen nije bilo moguće uspostaviti mehanizam za praćenje i sprovođenje istog. Predlog zakona	-
1.4.3 Sprovođenje analize poslova koji se obavljaju u sivoj zoni	Izveštaj sprovedene analize poslova koji se obavljaju u sivoj zoni	Vodeća institucija: CSO u saradnji sa nadležnim ministarstvom	I 2024 - IV 2024	NEREALIZOVANO Nacionalni progrma za transformaciju neformalne zaposlnosti Roma i Egipćana u Crnoj Gori još uvijek nije usvojen.	Redovne aktivnosti	Dokument Nacionalni program za transformaciju u neformalne zaposlenosti Roma i Egipćana nu Crnoj Gori noje još	Analiza će se raditi nakon usvajanja dokumenta u kojoj treba da budu uključena nadležna ministarstva i socijalni partneri PKCG i UPCG), kao i RE NVO. Potrebno je odrediti vodeću instituciju, jer Centar za stručno

						uvijek usvojen.	obrazovanje može biti partner u realizaciji ove aktivnosti.
1.4.4 Pokretanje inicijativa za izradu programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina za poslove koji se obavljaju u svojoj zoni	Broj pokrenutih inicijativa	Vodeća institucija: CSO u saradnji sa nadležnim ministarstvima	I 2024 - IV2024	NEREALIZOVANO Nijesu pokrenute inicijative za izradu programa obrazovanja za poslove koji se obavljaju u svojoj zoni.	Redovne aktivnosti	Nijesu pokrenute inicijative za izradu programa obrazovanja za poslove koji se obavljaju u svojoj zoni.	Programi obrazovanja će se raditi kada budu pokrenute inicijative.
Mjera1.5: Implementacija strategija zapošljavanja lokalnih							
Ativnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.5.1 Praćenje realizacije lokalnih strategija zapošljavanja i akcionih planova	Izveštaj za 21 akcioni plan zapošljavanja	Vodeće institucije: MRZS,ZZZCG, LPZ	I 2024 - IV2024	DJELIMIČNO REALIZOVANO Opština Rožaje je Odlukom br. 02.016/21-148 od 28.05.2021. godine usvojila Strategiju zapošljavanja za period 2021-2025 sa akcionim planom za zapošljavanje, koja je objavljena u Službenom listu Crne Gore – Opštinski propisi broj 16/21 od 07.06.2021. godine. Opština Rožaje se priključila Inicijativi koju je pokrenulo MRZS u izradi nacrtu lokalne strategije zapošljavanja za period 2021-2025	Redovne aktivnosti Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	I-IV Q 2025	Nakon finalizacije projekta “Lokalne inicijative za zapošljavanje” koji je realizovan u okviru SOPEES Programa 2015-2017 IPA, Direktorata za pristup tržištu rada MRSS-a trebao bi da isprati realizaciju lokalnih

zapošljavanja				uz tehničku podršku "Dalji razvoj lokalnih inicijativa za zapošljavanje" koja se finansirala iz EU-IPA sredstava u okviru SOPEES. Na XXIII sjednici Skupštine opštine, održanoj 29.10.2024, usvojena je Strategija zapošljavanja u opštini Nikšić, sa Akcionim planom za 2024. godinu. Opština Gusinje je na Skupštini održanoj 29.12.2020. godine donijela Odluku o strategiji zapošljavanja opštine Gusinje za 2021-2026. godinu i Akcioni plan zapošljavanja za 2021. godinu. Opština Bijelo Polje ima usvojenu Strategiju zapošljavanja za period 2021-2025. godinu. Opština Andrijevica je usvojila Strategiju zapošljavanja za period 2021-2025, ista je objavljena u Službenom listu Crne Gore-opštinski propisi, br. 020/21 od 09.07.2021. godine.			strategija za zapošljavanje i AP.
1.5.2 Donošenje novih programa aktivne politike zapošljavanja na lokalnom nivou	Sproveden 1 novi program aktivne politike	ZZZCG,LPZ,MRZS	I 2024 - IV2024	NEREALIZOVANO Uz podršku projekta Twinning radilo se na inoviranju postojećih mjera aktivnih politika zapošljavanja.	Redovne aktivnost	-	-
1.5.3	Uspostavljena saradnja u	MRZS/MSSD ³²	III 2023 -	REALIZOVANO	AD 2020	-	-

³² Shodno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br78/18, 70/21 52/22) MRSS je razdvojeno na MRZS i MSSD

Unapređenje saradnje kapaciteta lokalnih partnerstava kroz nove lokalne inicijative i projekte, kao i podsticaj stvaranja lokalnih partnerstava u opštinama gdje nisu oformljeni	pripremi 1 projekta/inicijative		III 2024	U okviru AD IPA 2020, Lot 2, finansirana su tri grant projekta koja se odnose na formiranje lokalnih partnerstava za zapošljavanje. Ukupna vrijednost finansiranih projekata je 358.745,87 eura. Formirana su 3 lokalna partnerstva za zapošljavanje. Implementacija sva tri projekta je završena u 2024. godini. Prilikom da se obučava za rad za konkretno radno mjesto dobilo je 79 osoba, dok je zaposleno 36 osoba. U okviru Lota 3, koji se odnosi na podršku osnivanju socijalnih preduzeća, finansirana su 4 grant ugovora, predviđena vrijednost 436.594,20 eura čija je implementacija u toku. Do sada su završena dva ugovora, čija je ukupna vrijednost 220.570,80 eura.	Planirano: 1.052.941,00 eur (AD1) Utrošeno: Za Lot 2: 358.745,87 eura Za Lot 3: 220.570,80 eura Ukupno: 579.316,67 eur		
Mjera 1.6. Ojačana konsultativna uloga Socijalnog savjeta i unaprijeđenje kapaciteta učesnika u tripartitnom dijalogu u domenu politike zapošljavanja i tržišta rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

				AAA			
1.6.1 Učešće socijalnih partnera u pripremi akata iz oblasti rada i zapošljavanja	Broj akata u čijoj su izradi učestvovali predstavnici socijalnih partnera	Vodeće institucije: SS, MER, MRZS	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Predstavnici socijalnih partnera su učestvovali u izradi: Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu i Predloga odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025.godinu. Socijalni partneri su dostavili Inicijativu za izmjene i dopune Zakona o unutrašnjoj trgovini, sa ciljem uvođenje radne nedelje tokom ljetnje, odnosno zimske sezone. Socijalni savjet je pokrenuo Inicijativu prema resornom Ministarstvu za izmjene i dopune Zakona o Fondu rada. Ovim izmjenama planira se omogućiti ostvarivanje prava na penziju radnicima koji su zakonski ispunili uslove, ali su zbog neplaćenih doprinosa od strane poslodavaca ostali uskraćeni za ovo osnovno pravo. Očekuje se da će proširene nadležnosti Fonda rada donijeti veću sigurnost i održivost ovog sistema, uz istovremeno saniranje štetnih posljedica koje su godinama pogađale određene građane Crne Gore. Socijalni savjet podržava Inicijativu Unije poslodavaca da se u hitnom postupku izvrši dopuna (ili izmjena) člana 54 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti u smislu da visina sredstava koja se refundiraju poslodavcu ne može biti manja od minimalne zarade koja je važeća na dan isplate. Poslodavci saglasno Zakonu o radu su u obavezi da primjene uvećanje minimalne zarade i na institut	Redovne aktivnosti	-	Ukoliko resorna ministarstva prihvate inicijative Socijalnog savjeta, uz rad radnih grupa za izmjene navedenih zakona potrebno je uključiti predstavnike socijalnih partnera.

				naknade zarade dok je zaposlena/i na porodijskom, odnosno, roditeljskom odsustvu, a da Centar za socijalni rad refundira poslodavcima iznos manji od toga (250 evra). Kako član 54 utvrđuje maksimalan iznos, predlaže se da se utvrdi i minimalan iznos, kako bi se izbjegla situacija da veliki dio naknade zarade pada na trošak poslodavca. Socijalni savjet je podržao Inicijativu Unije poslodavaca da se u hitnom postupku izvrši izmjena Zakona o zdravstvenom osiguranju i propiše rok od 30 dana od dana uredno podnijetog zahtjeva u kome je Fond za zdravstveno osiguranje obavezan da izvrši refundaciju naknade zarade (za vrijeme privremene spriječenosti za rad – porodijsko odsustvo) poslodavcu. Socijalni savjet podržava Inicijativu Unije slobodnih sindikata Crne Gore za izmjene važećih zakona kako bi se predstavnicima reprezentativnih organizacija zaposlenih i poslodavaca omogućilo da imaju svog stalnog predstavnika u upravljačkim tijelima Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja, Fonda za zdravstveno osiguranje i Zavoda za zapošljavanje. Socijalni partneri su se uključili u proces Javnih konsultacija za izradu Izmjena i dopuna Zakon o sprječavanju korupcije sa ciljem da se iz definicije javnog funkcionera izuzmu predstavnici socijalnih partnera i OCD koji su članovi radnih grupa i drugih tijela, kao i			
--	--	--	--	--	--	--	--

				organa upravljanja, od tretiranja kao javnih funkcionera samo zato što ih je formalno imenovala vlada, budući da je to u suprotnosti sa njihovom ulogom.			
1.6.2 Održavanje radionica, seminara, okruglih stolova u cilju poboljšanja tehničkih kapaciteta učesnika u socijalnom dijalogu	Broj održanih radionica, seminara, okruglih stolova Ostvarena vrijednost 2024: 2	Vodeća institucija: SS MOR	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO U martu, organizaciji u organizaciji Međunarodne organizacije rada, održana je Radionica sa ciljem usaglašavanja Programa dostojanstvenog rada 2024-2027 (PDR) u kojoj su učestvovali predstavnici reprezentativnih socijalnih partnera i nadležnih ministarstava. U martu, u organizaciji Međunarodne organizacije rada održana je radionica na temu: Podsticajno okruženje za održiva preduzeća u Crnoj Gori I u saradnji sa UPCG urađena Analiza stanja i date preporuke za napredak.	MOR Planirano: 5.000,00 eur Utrošeno: MOR je utrošio sredstva, za realizaciju dvije radionice u iznosu 20.000,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025. godine.

OPERATIVNI CILJ 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba						
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ostvarena vrijednost 2024:	Ciljna vrijednost 2025:
Indikator učinka 1 % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5,2%	2,8 %	3,4% ³³	3,4 ³⁴	3,4 %
Indikator učinka 2 Povećanje učešća pojedinca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina, za populaciju 16-74	Ž-42% M-54%	Ž-45,73% M-48,47%	_35	52,2% ³⁶	_37	52.2%

³³ Podatak predstavlja prosjek na nivou III kvartala 2023.godine- Izvor ARS MONSTAT, <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2088&pageid=22>

³⁴ Podatak predstavlja prosjek na nivou III kvartala 2024.godine- Izvor ARS MONSTAT, <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22>

³⁵ Poslednji poznati podatak za 2021.g., pa je iz tih razloga prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2021.g.:

Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat>

³⁶ Izvor: [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat)

³⁷ Poslednji poznati podatak za 2021.g., pa je iz tih razloga prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2023.g.: Izvor: [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat)

Mjera 2.1. Obezbeđivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju za sve							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.1.1 Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za osnovnu školu u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika	Izmijenjen nastavni plan/predmetni program za osnovnu školu	Vodeće institucije: MPNI, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	II 2024 - IV2024	NEREALIZOVANO U toku je izrada Strategije reforme obrazovanja za period 2025-2035. godina kada bi se izmjena nastavnog plana za osnovnu školu radila zbog mnogih potreba, pa mi treba digitalizacije.	Budžet MPNI Planirano: 1.500,00 eur Utrošeno: -	IV 2025 Analiza obrazovnog sistema je urađena. U toku je izrada Strategije reforme obrazovanja za period 2025-2035. godina kada bi se izmjena nastavnog plana za osnovnu školu radila zbog mnogih potreba, pa mi treba digitalizacije.	U narednom periodu tokom 2025. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.

2.1.2 Izmjena nastavnog plana/pre dmetnog programa za srednju školu (gimnaziju) u cilju unapređe nja digitalnih kompeten cija učenika	Izmijenjen nastavni plan/predmetni program za srednju školu	Vodeće institucije: MPNI, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	II2024 - IV2024	NEREALIZOVANO U toku je izrada Strategije reforma obrazovanja za period 2025-2035. godina kada bi se izmjena nastavnog plana za osnovnu školu radila zbog mnogih potreba, pa i potreba digitalizacije.	Budžet MPNI Planirano: 1.500,00 eur Utrošeno: -	IV 2025 Analiza obrazovnog sistema je urađena. U toku je izrada Strategije reforma obrazovanja za period 2025-2035. godina kada bi se izmjena nastavnog plana za osnovnu školu radila zbog mnogih potreba, pa i potreba digitalizacije.	U narednom periodu tokom 2025. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.
2.1.3. Digitalni dan - Unapređe nje svijesti o mogućnos tima i razvoj kompeten cija za digitalnu	Broj učesnika na događajima	Vodeće institucije: PKCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO U okviru Digitalnog dana, u organizaciji PKCG: - Organizovan je jedan digitalni dan, koji je imao 23 učesnika .	Budžet PKCG Redovne aktivnosti	-	U narednom periodu tokom 2025. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.

ekonomij u kroz promociju odgovaraj ućih koncepta rješenja							
Mjera 2.2. Unaprjeđenje kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unaprjeđenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.2.1 Analiza postojećih kvalifikacija a radi potrebe za njihovim osavremenjavanjem, i/ili razvojem novih	Urađena analiza postojećih kvalifikacija	Vodeće institucije: CSO/MPNI, Odjeljenje za NO kvalifikacija, sektorske komisije, PKCG, UPCG	III 2024 - IV 2024	NEREALIZOVANO CSO u okviru redovnih aktivnosti radi na izradi standarda zanimanja, u skladu sa potrebama tržišta rada. Procedurama, koje se odnose na razvoj kvalifikacija, definisano je da Centar organizuje okrugle stolove sa predstavnicima privrede, sa ciljem utvrđivanja trendova, potreba za kvalifikacijama, ključnim poslovima u okviru zanimanja, te vještinama i kompetencijama. Osim okruglih stolova, koriste se preporuke odbora u okviru Privredne komore, njihovi izvještaji i istraživanja radi utvrđivanja prioriteta u radu i sadržaja dokumenta.	Budžet CSO Planirano: 1.000,00 eur Utrošeno: -	Novi rok oktobar 2025. godine	Natsaviti sa ovom aktivnošću i tokom 2025. godine.
2.2.2 Izrada standarda zanimanja i standarda	Urađeno najmanje 25 standarda zanimanja i 20 standarda kvalifikacija u	Vodeće institucije CSO/ obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca	I 2024 - II 2024	REALIZOVANO Pripremljeni su sledeći standardi zanimanja, razmatrani na sektorskoj komisiji i usvojeni na Savjetu za kvalifikacije: Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina	Budžet CSO Planirano: 16.000,00 eur Utrošeno: 22.325,00 eur	-	Nastaviti sa ovom aktivnošću i tokom 2025. godine.

kvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada	planiranim oblastima			Podsektor: Poljoprivreda Oblast: Hortikultura - Tehničar dizajna u hortikulturi, nivo IV1, - Tehničar hortikulture proizvodnje, nivo IV1, - Cvjećar, nivo III, - Rasadničar, nivo III, - Baštovan, nivo III i - Pomoćnik u hortikulturnoj proizvodnji, nivo II Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita Podsektor: Zdravstvo Oblast: Ginekologija i akušerstvo - Ginekološko-akušerski tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite, nivo IV1 - Ginekološko-akušerski tehničar za rad u hospitalnim ustanovama, nivo IV1 Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita Podsektor: Zdravstvo Oblast: Radiologija - Standard zanimanja iz oblasti radiologije usvojen je na Sektorskoj komisiji za zdravstvo i socijalnu zaštitu - Standard zanimanja iz oblasti radiologije Viši radiološki tehničar (Nivo V); Sektor: Turizam, trgovina i ugostiteljstvo Podsektor: Turizam i ugostiteljstvo Oblast: Ugostiteljstvo			
--	----------------------	--	--	---	--	--	--

				Nacrti pet standarda zanimanja (revizija) iz oblasti kuvarstva su u završeni. • Pomoćnik u kuhinji (nivo II); • Pripremač pica (nivo II); • Kuvar osnovnih gastronomskih proizvoda (nivo III); • Mesar roštiljdžija (nivo III); • Glavni kuvar (nivo IV1); Sektor: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, elektrotehnika i automatizacija i dr.) Podsektor: Mašinstvo i obrada metala Usvojeni su tri standarda zanimanja • Zavarivač (nivo III); • Bravar (nivo III); • Pomoćnik bravara (nivo II); U pripremi su: Sektor: Saobraćaj i komunikacije Podsektor: Saobraćaj Oblast: Željeznički saobraćaj humanistika i umjetnost; SZ završeni čekaju razmatranje na Sektorskoj komisiji • Mazač željezničkih voznih sredstava (Nivo II) • Pomoćnik mašinovođe (Nivo II) • Pomoćni radnik za osovinske sklopove i ležaje željezničkih voznih sredstava+ (Nivo II) • Vozač lokotraktora (Nivo III) • Mašinovođa manevre (Nivo III) • Vozač motornog pružnog vozila (Nivo III) • Tehničar vuče (Nivo IV)			
--	--	--	--	--	--	--	--

				- Nadzornik lokomotive (Nivo IV) - Tehničar tehničko kolske djelatnosti (Nivo IV) Sektor/Podsektor:Saobraćaj i komunikacije/Saobraćaj U pripremi su Standardi zanimanja: - Instruktor vožnje motornih vozila kategorije AM, A1, A2 i A nivoa V, - Instruktor vožnje motornih vozila kategorije B1 i B nivoa V, Instruktor vožnje motornih vozila kategorije C1 i C nivoa V, - Instruktor vožnje motornih vozila kategorije D1 i D nivoa V, - Instruktor vožnje vozilo na motorni pogon kategorije B1+E, B+E, C1+E, C+E, D1+E i D+E nivoa V, - Instruktor vožnje vozila na motorni pogon kategorije T nivoa V.			
2.2.3 Izrada modularizovanih obrazovnih programa stručnog obrazovanja nivoa III i IV, u skladu sa urađenim standardi	Urađeno najmanje 4 modularizovana obrazovna programa	Vodeće institucije: CSO/ Obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca	II 2024 - II 2024	REALIZOVANO Urađeni su i na Odboru za stručno obrazovanje usvojeni sljedeći obrazovni programi i profili: Na Nacionalnom savjetu za obrazovanje usvojeni sljedeći obrazovni programi i profili: Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita Podsektor: Zdravstvo Oblast: Ginekologija i akušerstvo Ginekološko-akušerski tehničar, nivo IV1; Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina	Budžet CSO Planirano: 15.000,00 eur Utrošeno: 15.600,00 eur	-	Nastaviti sa aktivnošću i tokom 2025. godine.

ma zanimanja i standardi ma kvalifikacij a				Podsektor: Poljoprivreda Oblast: Hortikultura • Tehničar dizajna i proizvodnje u hortikulturi, nivo IV1; • Izvođač hortikulturnih radova, nivo III Urađeni su i na Nacionalnom savjetu za obrazovanje usvojeni sljedeći obrazovni programi i profili: Urađeni su i na Nacionalnom savjetu za obrazovanje usvojeni sljedeći prilagođeni obrazovni programi: • POP Pomoćnik kuvara, nivoa II • POP Pomoćnik kuvara sa određenom izmjenom, nivoa II • POP Pomoćnik krojača, nivoa II • POP Pomoćnik prodavača, nivoa II			
2.2.4 Organizovanje po sektorima, stručnih rasprava radi sagledavanja i otvorenih pitanja u organizaciji i realizaciji praktično	-U svim školama organizovani sastanci sa poslodavcima - Identifikovana otvorena pitanja -Pripremljen plan aktivnosti, rokovi i nosioci aktivnosti	Vodeće institucije: Škole/CSO	I 2024 - II 2024	REALIZOVANO Organizovana 4 okrugla stola sa poslodavcima na kojima su učestvovali i predstavnici škola, kao i Privredne komore i Unije poslodavaca. Odrađeno i istraživanje Analiza implementacije modularizovanih obrazovnih programa u stručnom obrazovanju okviru kojeg je definisan i segment koji se opdnosi na identifikaciju izazova sa kojima se suočavaju škole u realizaciji praktičnog obrazovanja, Za 2025. definisan plan aktivnosti koji je baziran na rezultatima istraživanja a odnosi se na rad na poboljšanju kvaliteta praktičnog obrazovanja	Budžet CSO Planirano: 1.000,00 eur Utrošeno: 1.000,00 eur	-	-

g obrazovan ja u školskom i dualnom obliku							
2.2.5 Promocija povezivan ja škola i preduzeća i uključivan ja poslodava ca u realizaciju praktično g obrazovan ja koje uključuje korišćenje digitalnih vještina i kompeten cija	-Broj učenika kod poslodavaca; -Broj poslodavaca koji su uključeni u obrazovanje učenika	Vodeće institucije: Škole, CSO, MPNI, PKCG, UPCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Održani su sastanci sa direktorima/direktoricama škola i poslodavcima, u saradnji sa PKCG i UPCG radi donošenja zajedničkih zaključaka i preporuka. U školskoj 2023/2024. godini u dualno obrazovanje bilo je uključeno 463 učenika/učenica i 166 poslodavaca. Baza poslodavaca i škola u CSO u referatu samostalnog savjetnika I u Odjeljenju za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju	Budžet CSO Planirano: 2.000,00 eur Utrošeno: 2.000,00 eur	-	Nastaviti sa aktivnostima promocije povezivanja škola i preduzeća. Unapređivati i podsticati saradnju škola i poslodavaca.
2.2.6 Sprovođe nje istraživanj a o potrebam	-Sprovedeno istraživanje o potrebama za vještinama i kvalifikacijama iz oblasti digitalnih	Vodeće institucije: CSO,MPNI(Di rekcija za Nacionalni okvir kvalifikacija),	I 2024 - II2024	REALIZOVANO Sprovedena su istraživanja o potrebama za vještinama i kvalifikacijama u oblastima: inženjerstvo, prehrambena tehnologija, hemijska tehnologija i grafičarstvo.	Redovne aktivnosti	-	Profili sektora, urađeni na osnovu istraživanja o potrebama za vještinama i kvalifikacijama, dokumenti su otvorenog i razvojnog karaktera, koje je neophodno

a za vještinama i kvalifikacijama, potrebni m tržištu rada iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivrede, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr.)	tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivrede, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr.)	sektorske komisije		Odrađeno i istraživanje Analiza implementacije modularizovanih obrazovnih programa u stručnom obrazovanju u okviru kojeg je su prepoznati određeni segmenti koji upuć Privredna komora Crne Gore je u 2024. godini uradila Analizu obrazovnih aktivnosti za 2024. godinu koje komora organizuje za zaposlene u preduzećima. Takođe, Privredna Komora Crne Gore sprovela je istraživanje o deficitarnim IT zanimanjima čiji su rezultati predstavljeni 18.decembra na okruglom stolu „IT zanimanja i obrazovni sistem: Povezivanje potreba tržišta i obrazovanja“			redovno ažurirati i dopunjavati podacima, u skladu sa promjenama na tržištu rada i u obrazovnoj ponudi u sektoru.
2.2.7 Utvrdjivanje prioriteta u razvoju kvalifikacija iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova	Utvrdjeni od strane sektorskih komisija i Savjetia za kvalifikacije, prioriteta u razvoju kvalifikacija iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori	Vodeće institucije: MPNI/sektorske komisije	II 2024 - II 2024	NEREALIZOVANO Ova aktivnost prolongirana je za I kvartal 2025. godine iz razloga što su istraživanja o potrebama za vještinama i kvalifikacijama, na osnovu kojih se utvrđuju prioriteta u razvoju kvalifikacija, sprovedena u IV kvartalu 2024. godine.	Redovne aktivnosti	I 2025 Na osnovu rezultata istraživanja, sprovedenih u IV kvartalu 2024. godine, sektorske komisije će utvrditi prioriteta u razvoju	Nastaviti sa ovom aktivnošću tokom 2025. godine.

(sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr.)	inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr.)					kvalifikacija u oblastima: inženjerstvo, prehrambena tehnologija, hemijske tehnologije i grafičarstvo.	
2.2.8 Priprema inicijativa za razvoj kvalifikacija u skladu sa utvrđenim prioritetima	Inicijative za kvalifikacije iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr.) Pripremljene i usvojene od strane sektorskih komisija Savjeta za kvalifikacije	Vodeća institucija: CSO, ZZŠ, MPNI	I 2024 - II 2024	REALIZOVANO Kvalifikacije koje su usvojene odnose se na navedene oblasti.	Redovne aktivnosti	-	Nastaviti sa ovom aktivnošću tokom 2025. godine.
2.2.9 Uspostavljanje timova za karijerno	Uspostavljeni timovi za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim	Vodeće institucije: CSO, ZZŠ, MPNI	I 2024 - II 2024	REALIZOVANO U Centru je održan tematski sastanak: Karijerna orijentacija: praksa, izazovi sa kojima se suočavamo Sastanku su prisustvovali stručni saradnici/ce i(i) članovi/članice Timova za karijernu orijentaciju iz sljedećih	Redovne aktivnosti	U 2025. godini biće izrađena Strategija vođenja karijere i savjetovanja	Sistem karijernog vođenja i savjetovanja koji se zasniva samo na školskim karijernim timovima nije dao očekivane rezultate.

vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	školama u najmanje pet opština u crnoj Gori			stručnih škola: JU SSŠ „Ivan Uskoković“, JU SEŠ „Mirko Vešović“, JU SEŠ „Vaso Aligrudić“, JU SGGŠ „inž. Marko Radević“, JU Prva srednja stručna škola iz Nikšića. Na sastanku su definisani zaključci koje će biti smjernica određenih aktivnosti Centra u narednom periodu U značajnom broju škola formirani timovi za klarijernu orijentaciju		(2025-2030), u okviru koje će biti razvijen novi model za upravljanje karijerom i savjetovanje.	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija će kreirati novi model koji će imati dvostruku strukturu: nacionalni karijerni centar i karijerni timovi za sve nivoe obrazovanja.
2.2.10 Organizovanje obuke za karijerne timove u srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	Organizovane obuke za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori, najmanje po tri ciklusa obuke za osnovne i srednje škole	Vodeće institucije: ZZŠ	III2024 - IV2024	REALIZOVANO ZZŠ je realizovao 7 online obuka za nastavnike/nastavnice osnovnih i srednjih škola iz svih regiona Crne Gore (191 polaznik/polaznica), sa ciljem unapređenja znanja i vještina nastavnika/nastavnica za podsticanje karijerne orijentacije učenika/učenica. Nastavnici/nastavnice se osposobljavaju kako da uspješno uključuju timove i ostale nastavnike/nastavnice u proces karijerne orijentacije učenika/učenica. Obuke su realizovane od strane autorki akreditovanog programa Karijerna orijentacija učenika u osnovnim i srednjim školama, Kat. Br. 275 (Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika/ca Zavoda za školstvo) u okviru PRNŠ. Nakon realizovanih obuka izvršena je evaluacija istih od strane polaznika/ca obuka po utvrđenoj proceduri i putem anonimnih evaluacionih upitnika. Srednja (prosječna) ocjena na obukama je bila 4,87.	Budžet ZZŠ Planirano: 5.500,00 eur Utrošeno: Budžetska sredstva za ovu aktivnost nijesu trošena	-	-

2.2.11	Pripremljeni instrumenti za evaluaciju praktičnog obrazovanja	Vodeće institucije: MPNI, CSO/škole, PKCG, UPCG	I 2024 - II 2024	REALIZOVANO Pripremljeni su instrumenti za praćenje i evaluaciju praktičnog obrazovanja koji su sastavni dio Vodiča za organizaciju i realizaciju praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku . Vodič je urađen u okviru projekta Unapređivanje kvaliteta stručnog obrazovanja kroz jačanje uloge organizatora praktičnog obrazovanja koji su realizovali CSO i MPNI, uz podršku Austrijske agencije za obrazovanje i internacionalizaciju (OeAD).	Redovne aktivnosti	-	-
2.2.12	Sprovedeno istraživanje o dualnom obrazovanju kod poslodavaca, učenika, roditelja, škola i udruženja poslodavaca za školsku 2023/2024 godinu	Vodeće institucija: MPNI, CSO/škole, PKCG, UPCG	II 2024 - III 2024	REALIZOVANO Urađeno je istraživanje Evaluacija primjene modularizovanih obrazovnih programa u stručnom obrazovanju u okviru kojeg je definisan i segment koji se odnosi na identifikaciju izazova sa kojima se suočavaju škole u realizaciji praktičnog obrazovanja.	Budžet CSO, Privredna komora Plnairano: 3.000,00 eur Utrošeno: 3.000,00 eur	-	-

2.2.13 Izrada smjernica za realizaciju kontinuiranog praćenja i evaluacije kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca (koje uključuju odgovarajuću dokumentaciju za vođenje evidencija, modele individualnog i kolektivnog ugovora i dr.)	Pripremljene smjernice i metodologija za realizaciju i praćenje praktičnog obrazovanja kod poslodavca u skladu sa Evropskim okvirom za kvalitetno i efikasno učenje uz rad	Vodeće institucija: MPNI,CSO/škole,PKCG,UPCG	I 2024 - II 2024	REALIZOVANO Ova aktivnost prolongirana je za IV kvartal 2025. godine, stoga što je planirana izrada <i>Eksterne evaluacije praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku</i> koja će sadržati preporuke za kontinuirano praćenje i evaluaciju kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca, na osnovu kojih će biti pripremljene smjernice i metodologija.	Budžet CSO, Projekta koji vodi OeAD Planirano: 3.000,00 eur Utrošeno: -	IV 2025 Na osnovu preporuka iz <i>Eksterne evaluacije praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku</i> , biće pripremljene smjernice i metodologija za realizaciju i praćenje praktičnog obrazovanja kod poslodavca.	-
2.2.14.	-Utvrđene procedure i	Vodeće institucija:	II 2024 -	REALIZOVANO	Budžet CSO, PKCG	-	-

Razvijanje sistema verifikovanja poslodavaca kod kojih se realizuje praktično obrazovanje za sve oblike praktičnog obrazovanja kod poslodavca	sadržaj evidencije o poslodavcima kod kojih se realizuje praktično obrazovanje -Formirane baze podataka o poslodavcima a) školski i dualni oblik-škole; dualni oblik-CSO	CSO/PKCG UPCG, škole	III2024	Formirane su baze podataka o poslodavcima.	Planirano: 3.000,00 eur Utrošeno: -		
2.2.15 Obuke organizatora praktičnog obrazovanja, instruktor a praktičnog obrazovanja i instruktora praktičnog obrazovanja i	Obučeno najmanje 50 organizatora praktičnog obrazovanja, instruktori/ke praktičnog obrazovanja i nastavnici.ce koji realizuju praktičnu nastavu u okviru stručnih modula na godišnjem nivou	Vodeće institucija: CSO/MPNI,škole,PKCG,UPCG	I 2024 - II 2024	REALIZOVANO Tokom prve polovine godine održano je više savjetodavnih vidova podrške, najčešće telefonskim putem i putem mejla i to shodno nastalim potrebama i zahtjevima organizatora/organizatorki praktičnog obrazovanja Jednodnevna obuka 9 organizatora iz više srednjih stručnih i mješovitih škola iz Crne Gore u prostorijama CSO Kreiran Vodč za organizatore praktičnog obrazovnja Projekat koji vodi OeAD	Projekat koji vodi OeAD, Budžet CSO Planirano: 2.000,00 eur Utrošeno: 2.000,00 eur	-	-

nastavnik a koji realizuju praktičnu nastavu u okviru stručnih modula							
2.2.16 Izrada programa obrazovan ja za potrebe tržišta rada	Broj novih programa obrazovanja	Vodeća institucija: CSO	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Pripremljeno je 10 programa obrazovanja za sticanje stručnih kvalifikacija i 12 programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina koje su pripremile licencirane ustanove za obrazovanje odraslih uz podršku CSO.	Budžet CSO, PKCG Planirano: 5.000,00 eur Utrošeno: 5.000,00 eur	-	-
2.2.17 Unapređe nje digitalnih vještina za nastavnik e/ce u izabranim osnovnim i srednjim stručnim školama	12 škola na sjeveru Crne Gore	Vodeće institucija: MPNI/MOR	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Formiranjem EdTech laboratorija edukovano je do sada 64 zaposlenih za korišćenje PET reciklatora i 3D štampača (jednodnevna obuka). U okviru projekta <i>Digitalno, inkluzivno i transformativno: Kvalitetno obrazovanje za Crnu Goru</i> , koje MPNI zajednički implementira sa UNICEF-om, UNESCO-om i MOR-om, uz finansijsku podršku Fonda za ubrzani razvoj Crne Gore (MAF) organizovane su sljedeće obuke:	Sredstva MOR-a Planirano: 130.130,95 eur Utrošeno: 23.820,00 eur	-	Realizacija obuka biće nastavljena u 2025. godini.

				-142 nastavnika/nastavnice – medijska pismenost kao ključna kompetencija u obrazovanju (dvodnevna obuka) -149 nastavnika/nastavnica-Upotreba Microsoft Office 365 (dvodnevna obuka) -170 ICT koordinatora – Primjena koncepta Digitalna škola (jednodnevna obuka) -179 ICT koordinatora-Analitika u Microsoft Office 365 i analitika u Microsoft Teams-u (jednodnevna obuka) -33 nastavnika/nastavnice za program Programiranje u Scratch (dvodnevna obuka).			
Mjera 2.3. Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.3.1 Promotivne aktivnosti za veće učešće u različitim oblicima obrazovanja odraslih i cjeloživot	Broj realizovanih aktivnosti	Vodeće institucije: CSO	II 2024 - IV2024	REALIZOVANO Organizovanja je manifestacija XXIII Dani obrazovanja i učenja odraslih u periodu od 18. novembra do 15. decembra 2024. godine. Organizovan je okrugli sto na temu Pismenost za XXI vijek u cilju obilježavanja Međunarodnog dana pismenosti 8. septembra. U okviru projekta MC VET koji realizuje CSO sa partnerskim zemljama iz regiona i VET WEB koji realizuje CSO sa partnerskim zemljama iz EU, organizovane su različite aktivnosti u cilju promovisanja mikrokvifikacija i evropskih alata za učenje.	Budžet CSO Planirano: 1.000,00 eur Utrošeno: 1.500,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025. godine.

nog učenja							
2.3.2 Realizacija obuka predstavni ka licencirani h organizat ora obrazovan ja odraslih i institucija socijalnog partnerstv a za informisa nje i savjetova nje odraslih	Broj obučениh lica	Vodeća institucija: CSO	II 2024 - IV2024	REALIZOVANO Organizovan je seminar Karijerno informisanje, savjetovanje i vođenje u obrazovanju odraslih za predstavnike pedagoško-psiholoških službi i za nastavnike/nastavnice koji rade u licenciranim ustanovama za obrazovanje odraslih (20 lica)	Budžet CSO Planirano: 300,00 eur Utrošeno: 300,00 eur	-	-

OPERATIVNI CILJ 3							
Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva							
Indikator učinka		Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ostvarena vrijednost 2024:	Ciljana vrijednost 2025:
Indikator učinka 1 Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti		20,48%	24,73%	20,08%	16,23%	11,36 ³⁸	12%
Indikator učinka 2 Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti		13,4%	11,0%	10,6%	9,6%	8,6 % ³⁹	20% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost
Indikator učinka 3 Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti		25,36%	23,83%	21,7%	22,9%	18,6% ⁴⁰	20,3%
Mjera 3.1. Realizacija usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata	Planirana/utrošen a sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

³⁸ Podatak se odnosi za decembar 2024. godine, Izvor-ZZZCG, link: <https://www.zzzcg.me/uploads/documents/phpMNId7D.pdf>

³⁹ Podatak se odnosi za III kvartal 2024. godine, Izvor-ARS Monstat, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22>

⁴⁰ Podatak se odnosi za III kvartal 2024. godine, Izvor - ARS Monstat, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2198&pageid=22>

				AAA			
3.1.1 Pružanje i razvijanje usluga informisanja i pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024. - IV2024	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost u 2024: U toku 2024. godine usluge individualnog savjetovanja pružene su svim novoprijavljenim licima, kroz prvo individualno savjetovanje, što je rezultiralo utvrđivanjem individualnog plana zapošljavanja za 18.796 lica	Redovne aktivnosti	-	-
3.1.2 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje - konsultacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje-konsultacije	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost 2024: U toku 2024. godine realizovano je 293.087 individualnih konsultacija koje predstavljaju međusobne kontakte nezaposlenog lica i savjetnika za evidenciju i posredovanje, kroz koje su razmjenjivane informacije o aktivnostima koje su utvrđene individualnim planom. zapošljavanja	Redovne aktivnosti	-	-

3.1.3 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje – profesionalne orijentacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024. - IV2024	REALIZOVANO Grupno profesionalno informisanje (seminari i prezentacije) – 2.072 lica (1.051 žene) Individualno profesionalno informisanje – 4.241 lica (1.094 žena) Individualno profesionalno savjetovanje - 3.047 lica (380 žene) dok je grupno profesionalno savjetovanje prošlo 1.761 nezaposlenih lica (835 žene). Prezentacije u cilju sezonskog zapošljavanja- 1.535 nezaposlenih lica (761 žene)	Redovne aktivnosti	-	-
3.1.4 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju	Broj lica zaposlenih na novootvorenim radnim mjestima	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024. - IV2024	REALIZOVANO Broj zaposlenih posredstvom ZZZCG: 12.916 (7.745 žena) Broj nezaposlenih lica kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju: 20.505	Redovne aktivnosti		
3.1.5 Direktno otvaranje radnih mjesta – Javni rad	Broj lica zaposlenih na novootvorenim radnim mjestima	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024. - IV2024	REALIZOVANO U 2024. godinu je 511 lica od planiranih 330 zaposleno na novootvorenim radnim mjestima shodno ugovorima o realizaciji programa.	Budžet ZZZCG Planirano: 1.000.000,00 eur Utrošeno: 992.770,03 eur	I kvartal 2025	Tokom 2025. godine nastaviti sa ovom aktivnošću za 44 lica.

3.1.6 Obrazov anje i osposoblj avanje odraslih Programi sticanja stručnih kvalifikacij a i ključnih vještina, programi i osposoblj avanja za obavljanje poslova određeno g radnog mjesto i programi i osposoblj avanja za samostalno obavljanje poslova	Broj uključenih u programe Broj zaposlenih lica <u>Ostvarena vrijednost 2024:</u> 626 lica	Vodeća institucija: ZZZCG	II2024 - IV2024	REALIZOVANO Od ukupno 626 uključenih lica u programe obrazovanja i osposobljavanja od planiranih 965 lica, 213 lica je uključeno u programe sticanja stručnih kvalifikacija i ključnih vještina, 248 lica u programe osposobljavanja za rad kod poslodavaca i 165 lica u programe osposobljavanja za samostalan rad. Broj zaposlenih lica: 413 lica	Budžet: Planirano: 1.900.000,00 eur Utrošeno: 1.238.782,97 eur	I kvartal 2025. god.	Tokom 2025. godine nastaviti sa ovom aktivnošću za 420 lica.
3.1.7 Programi podsticaja za	Broj zaposlenih lica, broj samozaposlenih lica i otvornih novih radnih mjesto	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Od ukupno 98 lica uključenih u programe podsticaja za samozapošljavanje i zapošljavanje, 22 od planiranih 20 lica se zaposlilo, dok se 76 od planiranih 50 lica	Budžet ZZZCG Planirano: 600.000,00 eur Utrošeno:	IV kvartal 2025. godine	Tokom 2025. godine nastaviti sa ovom aktivnošću za 98 lica.

zapošljavanje	Ostvarena vrijednost 2024: 98 zaposlenih i samozaposlenih lica			samozaposlilo, tj. Osnovalo jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti, u kojem su zasnovali radni odnos i otvorili 64 od planiranih 15 novih radnih mjesta za dodatno zapošljavanje nezaposlenih lica.	621.172,85 eur		
Mjera 3.2 Kreiranje novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.2.1 Priprema novih Programa aktivne politike zapošljavanja	Usvojen najmanje jedan Program	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	DJELIMIČNO REALIZOVANO Kreirana tri programa aktivne politike zapošljavanja namijenjena mladim nezaposlenim licima (dva programa) i (jedan Program) ostalim ranjivim grupama nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda-OIS.	Redovne aktivnosti	IV kvartal 2025.	Aktivnost će se realizovati u okviru operacije "Zapošljavanje i vještine mladih i ranjivih grupa na tržištu rada" – Operativni program "Zapošljavanje i socijalna inkluzija" u sektoru zapošljavanja i socijalne politike u korist Crne Gore za 2024-2027.
Mjera 3.3. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja mladih na tržištu rada							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Datum početka	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.3.1 Priprema Plana za implementaciju	Usvojen plan	Vodeće institucije: MRZS, MPNI, ZZZCG, CSO, NVO, socijalni	I 2023 - I 2024	REALIZOVANO Vlada Crne Gore je na 41. sjednici održanoj 18 jula 2024. godine donijela Plan implementacije programa „Garancija za mlade“ 2024-2026 (Zaključak Vlade Crne Gore	Redovne aktivnosti	-	-

programa Garancija za mlade		partneri, MOR		broj: 09-011/24-404/12 od 23. jula 2024. godine) Glavni princip programa je da svaka mlada osoba 150-29 godina u roku od 4 mjeseca nakon što napusti obrazovanje ili osposobljavanje ili postane nezaposleno lice, dobije kvalitetnu ponudu za posao, pripravništvo, dalje usavršavanje ili nastavak obrazovanja. Prvi Plan implementacije programa „Garancija za mlade“ 2024-2026 predviđa pilot fazu u tri odabrane opštine Bijelo Polje, Nikšić i Ulcinj sa čijom realizacijom će se otpočeti početkom 2025. godine.			
3.3.2 Krediti za mlade u biznisu	Broj dodijeljenih kredita mladima	Vodeće institucije: RB CG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita mladima: 77	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 13.800.000,00 eur		Nastaviti aktivnost i tokom 2025. g.
3.3.3 Pružanje usluga posredovanja pri	Broj dodijeljenih kredita mladima	Vodeće institucije: ZZZCG,MRZS	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost 2024: 5.120	Redovne aktivnosti		Nastaviti aktivnost i tokom 2025.g.

zapošljava nju mladih							
3.3.4. Unaprijeđ enje poslovnog umrežava nja mladih preduzetn ika kroz organizov anje poslovnih susreta, foruma, sajmova, B2B susreta i sl.	Broj učesnika na poslovnim susretima, sajmovima. Ostvarena vrijednost: <u>Organizovano je 8 poslovnih foruma sa 366 učesnika i 15 sajmova sa 170 izlagača.</u>	Vodeće institucije: PKCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Kao aktivnosti projekta “ Mreža evropskih preduzetnika ” (EEN) Privredna komora Crne Gore je do kraja 2024.god., bila organizator (ili ko-organizator) 8 poslovnih foruma na kojima je učestvovalo 366 učesnika, kao i 15 sajмова na kojima se predstavilo 170 crnogorskih kompanija. Prateći dio ovih manifestacija bili su i B2B susreti privrednika.	Budžet PKCG Planirano: Tekuće aktivnosti (0 eur) Utrošeno: Tekuće aktivnosti (0 eur)		Nastaviti aktivnost i tokom 2024. g.
Mjera 3.4. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja žena na tržištu rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošen a sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.4.1	Broj dodijeljenih kredita za razvoj	Vodeće institucije: RB CG	I 2024 - IV2024	DJELIMIČNO REALIZOVANO	Sredstva međunarodnih finansijskih	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025.g.

Krediti za žensko preduzetništvo	ženskog preduzetništva			Dodijeljen 119 kredit za razvoj ženskog preduzetništva.	institucija i budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 14.600.000,00		
3.4.2 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju	Broj nezaposlenih žena kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Vodeće institucije: ZZZCG		REALIZOVANO Ostvarena vrijednost 2024: 12.552 žena kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Redovne aktivnosti	-	Nastaviti sa ovom aktivnošću i tokom 2025. godine
3.4.3 Promovisati primjere dobre prakse žena preduzetnica u časopisu Glasnik PKCG	Broj Glasnika PKCG koji su objavljeni tokom 2024. godine. Broj članaka o ženama preduzetnicama u Glasniku PKCG. <u>Ostvarena vrijednost 2024:</u>	Vodeće institucije: PKCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO U 2024. godini objavljeno je 12 brojeva časopisa Glasnik PKCG u kojima je objavljeno 13 intervju sa uspješnim privrednicima.	Budžet PKCG Planirano: - Utrošeno: -	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025.g.

	<u>Objavljeno 12 Glasnika PKCG.Objavljen o 13.članaka – intervju sa preduzetnicama</u> -						
Mjera 3.5. Sprovođenje aktivnosti u cilju unaprjeđenja položaja lica sa invaliditetom na tržištu rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.5.1 Uključeno st u mjere profesionalne rehabilitacije	Broj lica uključenih u mjere profesionalne rehabilitacije	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO U periodu od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije uključeno je 328 lica sa invaliditetom, kod tri izvođača: ZOPT – 145 lica, Pamark – 136 lica, i Centar za profesionalnu rehabilitaciju – 47 lica. Od ukupnog broja uključenih 192 su lica ženskog pola	Planirano: Utrošeno: 432.468.463,05 eur	-	-
3.5.2 Promovisanje zapošljavanja lica sa invaliditetom s posebnim	Broj uključenih OSI tokom realizacije od 160 lica	Vodeće institucije: ZZZCG	III2024 - IV2024	REALIZOVANO Shodno Javnom pozivu br.07/23-7795 od 21.12.2023.godine, objavljenog 22.12.2023. godine, Odlukom UO Zavoda br.01/117/24-2878 od 29.05.2024. godine, odobreno je finansiranje 21-og projekta.	Budžet ZZZCG Planirano: 1.000.000,00 eur Utrošeno: 999.900,07 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025.g.

osvrtnom na žene OSI, kroz javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za zapošljavanje lica sa invaliditetom – grant šeme				Realizacija projektnih aktivnosti je počela 17.06.2024. godine, završetak projektnih aktivnosti je 17.06.2025. godine. Broj uključenih lica sa invaliditetom je 174.			
3.5.3 Stimulisan je poslodavac za zapošljavanje OSI	Broj poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvencije (zarade, opreme radnog mjesta i asistenta u radu) Očekuje se porast broja poslodavaca za 600	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2024 - IV 2024	REALIZOVANO U toku 2024 godine ukupan broj poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvencije shodno Zakonu uvećan je za 551.	Nacionalni budžet ZZZCG Planirano: 20.000.000,00 eur Utrošeno: 33.997.218,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025.g.
3.5.4 Raspisan javni	Broj uključenih OSI u program	Vodeće institucije: MRZS	IV 2023 - I 2024	REALIZOVANO Realizovan javni poziv. Uključenih 54 korisnika.	Nacionalni budžet MRZS Planirano: 150.000,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025.g.

konkurs za izvođače programa- Socijalna uključeno st	socijalne uključivosti				Utrošeno: 150,000,00 eur pitati		
Mjera 3.6. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unapređenja položaja RE populacije na tržištu rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.6.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja pripadnika Roma i Egipćana koji se	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima je pružena usluga individualnog savjetovanja i sačinjen individualni plan zapošljavanja (struktura po polu)	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO U toku 2024. godine za 80 pripadnika RE populacije pružena usluga individualnog savjetovanja i sačinjen individualni plan zapošljavanja od kojih 39 žene (48,75%).	Redovne aktivnosti	-	-

nalaze na evidenciji nezaposlenih lica							
3.6.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orijentacija pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po polu)	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2024. - IV2024	REALIZOVANO U toku 2024. godine specifične usluge iz oblasti profesionalne orijentacije prošlo je 20 RE lica. Usluge grupnog profesionalnog informisanja – 50 RE lica, individualnog informisanja – 73, profesionalnog grupnog savjetovanja 78, individualnog savjetovanja-244, grupnog informisanja o uslovima zapošljavanja na sezonskim poslovima – 128 pripadnika RE (25 žena)	Redovne aktivnosti	-	-

3.6.3 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju RE populacije	Broj nezaposlenih lica, RE populacije kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost 2024: 511 nezaposlenih lica RE populacije kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Redovne aktivnosti	-	Nastaviti sa ovom aktivnošću i tokom 2025.g.
3.6.4 Organizacija okruglih stolova i fokus grupa sa poslodavcima u saradnji sa Privrednom komorom u cilju veće zapošljivosti RE populacije	Broj organizovanih aktivnosti	Vodeće institucije: MMP sa CSO	I 2024 - IV2024	NEREALIZOVANO		Okrugli stolovi i fokus grupe će biti organizovane nakon usvajanja dokumenta.	
3.6.5 Organizacija radionica	Broj realizovanih radionica	Vodeće institucije: MMP sa CSO	I 2024 - IV2024	NEREALIZOVANO	Budžet CSO Planirano: 300,00 eur		

na temu Borba protiv anticigani zam i svih oblika diskrimina cije prema pripadnici ma RE populacije					Utrošeno:		
Mjera 3.7. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.7.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po vrsti dozvole i polu)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost u 2024: U toku 2024. godine pružene su usluge pripreme za zapošljavanje-individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja za 612 (460 žene) strancima sa evidencije nezaposlenih, i to: -Stranci sa odobrenim stalnim boravkom 355 (239 žena) -Stranac sa priznatim statusom izbjeglice 4 (2 žene) -Stranac sa dozvolom za privremeni za lice bez državljanstva 54 (48 žena) -Stranac sa dozvolom za privremeni boravak do 3 godine u skladu sa članom 220 Zakona o strancima 39 (22 žene)	Redovne aktivnosti	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2025.g.

informisa nja i savjetova nja strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposle nih lica				Stranac sa dozvolom za privremeni boravak radi spajanja porodice sa crnogorskim državljaninom ili strancem koji ima dozvolu za stalni boravak 152 (138 žena) -Stranac iz naročito opravdanih razloga humanitarne prirode 1 (1 žena) -Stranac sa odobrenim azilom 6 (2 žene) -Stranac sa odobrenim supsidijarnom zaštitom 1 osoba muškog pola			
3.7.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljava nje - profesion alna orijentacij a strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposle nih lica	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po vrsti dozvole i polu)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO 6 (4 žena)	Redovne aktivnosti	-	-
3.7.3 Pružanje usluga	Broj nezaposlenih stranaca kojima su pružane	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost u 2024. godini: 316 nezaposlenih stranaca kojima su pružene usluge posredovanja pri zapošljavanju	Redovne aktivnosti	-	-

posredova nja pri zapošljava nju stranaca	usluge posredovanja pri zapošljavanju						
Mjera 3.8. Socijalna inkluzija korisnika materijalnog obezbjeđenja							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošen a sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.8.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljava nje - individual no savjetova nje/indivi dualni plan zapošljava nja za korisnike MO-a koji se nalaze na evidenciji	Broj korisnika MO koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/in dividualni plan zapošljavanja (struktura po polu)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO U toku 2024. godine pružene su usluge pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja za 231 korisnika MO (130 žena) Grupno profesionalno informisanje (seminaari i prezentacije)- 115 korisnika MO Individualno profesionalno informisanje- 73 korisnika MO Individualno profesionalno savjetovanje- 14 korisnika MO, dok je grupno profesionalno savjetovanje prošlo 122 korisnika MO Prezentacije u cilju sezonskog zapošljavanja- 135 korisnika MO	Redovne aktivnosti	-	-

nezaposlenih lica							
3.8.2 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju korisnicima MO	Broj nezaposlenih lica-korisnika MO kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO 918 korisnika MO kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Redovne aktivnosti	-	-
3.8.3 Uključivanje korisnika MOP-a koji se nalaze u evidenciji nezaposlenih lica zavoda u programe aktivne politike zapošljavanja	Broj uključenih korisnika MO u programe aktivne politike zapošljavanja	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO Od 48 korisnika MO, 25 lica je uključeno u programe sticanja ključnih kvalifikacija i ključnih vještina, 10 u programe osposobljavanja za rad kod poslodavca, pet lica u programe podsticaja za samozapošljavanje i osam lica u programe javnih radova.	Redovne aktivnosti	-	-

Mjera 3.9. Unaprjeđenje sprovođenja mjera profesionalne rehabilitacije							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.9.1 Osposobljavanje OSI za učešće na tržište rada	Broj uključenih OSI u mjere profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih lica sa invaliditetom biti 500	Vodeća institucija: ZZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije	I 2024 - IV2024	REALIZOVANO U periodu od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije uključeno je 328 lica sa invaliditetom, kod tri izvođača: ZOPT-145 lica, Pamark-136 lica, i Centar za profesionalnu rehabilitaciju – 47 lica. Od ukupnog broja uključenih 192 su lica ženskog pola.	Nacionalni budžet ZZZCG Planirano: 900.000,00 eur Utrošeno: 432.463,05 eur	-	-
3.9.2 Uključivanje zaposlenih lica u mjere profesionalne rehabilitacije	Broj zaposlenih OSI uključenih u mjere profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih zaposlenih lica sa invaliditetom biti 50	Vodeća institucija: ZZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO 79 lica je uključeno u mjere 7, 8 i 9 kao zaposlena lica sa invaliditetom.	Redovne aktivnosti	-	-

Mjera 3.10. Razvoj socijalnog preduzetništva							
3.10.1	Broj uključenih socijalnih preduzeća projektom	Vodeća institucija: MRZS/MSSD ⁴¹	III 2023 - III 2025	REALIZOVANO U okviru grant šeme „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu” koja se realizuje kroz AD IPA 2020, Lot 2 se odnosi i na zapošljavanje između ostalog i pripadnika ranjivih grupa, dok se Lot 3 odnosi na osnivanje socijalnih preduzeća. U oba Lota, ukupno je podržano 7 projekta, s ciljem uspostavljanja i jačanja socijalnih biznis inicijativa koje promovišu socijalno preduzetništvo i unapređuju pristup radu grupama koje su isključene sa tržišta rada. Sva tri ugovora iz Lota 2 su završena, dok su iz Lota 3 završena 2 od 4 ugovora.	IPA AD 2020 Planirano: 300.000,00 eur Utrošeno: Za Lot 2: 358.745,87 eur Za Lot 3: 220.570,80 eur Ukupno: 579.316,67 eur	-	-.

⁴¹ Shodno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br.78/18, 70/21 i 52/22)MRSS je razdvojeno na MRZS i MSSD

3.10.2 Pružanje stručne podrške relevantnim državnim institucijama (Ministarstvu ekonomije, Ministrastvo rada i socijalnog staranja) u	Pripremljene preporuke za novi pravni, institucionalni i finansijski okvir za socijalno preduzetništvo	Vodeća institucija: MRZS/MSSD ⁴² MER	II 2024 - IV2024		AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Ugovoreno: 768.700,00 eur Utrošeno:		

⁴² Shodno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br. 78/18, 70/21 i 52/22) MRSS je razdvojeno na MRZS i MSSD

stvaranju povoljnog okruženja za razvoj socijalne ekonomije Crne Gore							
OPERATIVNI CILJ 4							
Efikasno funkcionisanje tržišta rada							
Indikator	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost u 2021:	Ostvarena vrijednost u 2022:	Ostvarena vrijednost u 2023:	Ostvarena vrijednost 2024:	Ciljna vrijednost 2025:	
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Značajan napredak	Određeni napredak	Dobar napredak	
Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2	Određeni napredak	Ograničen napredak	Značajan napredak	Značajan napredak	Određeni napredak	Dobar napredak	
Mjera 4.1. Usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativosti rada i balansa porodice i rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikator rezultata AAA	Planiarana/ utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

4.1.1 Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Vodeća institucija: MRZS	I 2024 - IV 2024	NEREALIZOVANO	Redovne aktivnosti	I kvartal 2025. godine početak aktivnosti II kvartal 2025. godine završetak aktivnosti Imajući u vidu da se Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu donosi kroz socijalni dijalog sa socijalnim partnerima, kao i činjenicu da se kroz isti implementiraj u direktive Evropske unije odnosno Direktiva o uspostavljanju balansa između privatnog i poslovnog	-

						života roditelja i pružatelja njege kao i Direktive o transparentnim uslovima rada, Predlog zakona još uvijek nije utvrđen	
4.1.2 Utvrdjivanje Predloga zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Utvrđen Predlog	Vodeća institucija: MRZS	I 2024 - III 2024	REALIZOVANO Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 8. novembra 2024. godine, utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Predlog zakona se nalazi u Skupštini Crne Gore. Isti je u decembru 2024. godine razmatran na dva skupštinska odbora, očekuje se njegovo razmatranje, a nakon toga i usvajanje u plenumu u I kvartalu 2025. godine.	Redovne aktivnosti		-
4.1.3 Izveštaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2023-2024 za poglavlja 2 i 19.	Izveštaj usvojen	Vodeća institucija: MEP/MRZS/MSSD ⁴³	I 2023 - IV 2024	NEREALIZOVANO	Redovne aktivnosti	I 2025.g. Izveštaj će biti usvojen u I kvartalu 2024. godine kako bi obuhvatio i IV kvartal 2024.	-

⁴³ Shodno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br.78/18, 70/21, 52/22) MRSS je razdvojeno na MRZS i MSSD

4.1.4 Priprema Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu	Utvrđena odluka	Vodeća institucija: MRZS	III 2024 - IV 2023	REALIZOVANO Vlada Crne Gore je 24. decembra 2024. godine donijela Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu. Navedena Odluka donijeta je na predlog Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, uz prethodno pribavljena mišljenja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota dozvola za privremeni boravak i rad stranca za 2025. godinu u ukupnom broju od 28.988 dozvola.	Redovne aktivnosti	-	-
Mjera 4.2. Jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/ utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
4.2.1 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implemantacije i koordinacije u sektoru zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike	Broj obučenih službenika	Vodeća institucija: MRZS/MSSD ⁴⁴ , ZZZCG	I 2024 - IV 2024	REALIZOVANO U toku 2024.g. broj obučenih službenika : 131	IPA Akcioni dokument „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu i socijalna inkluzija“ Planirano:	-	Tokom 2024.g. kroz projekat je organizovano niz radionica u cilju jačanja administrativnih kapaciteta relevantnih institucija (MSSD, MRZSD, ZZZCG) Tokom 2025. godine će kroz projekat biti organizovani naredni set obuka u cilju jačanja administrativnih

⁴⁴ Shodno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br.78/18, 70/21, 52/22) MRSS je razdvojeno na MRZS i MSSD

i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu					850.000,00 eur Ugovoreno nakon izmjene ugovora, produžetka u formi dodatnih sredstava: 1.131.720,00 eur		kapaciteta relevantnih institucija.
4.2.2 Realizacija predviđenih aktivnosti iz Akcionog plana za unapređenje oibnosti izabranih informacionih sistema i registara	Broj realizovanih aktivnosti	Vodeća institucija: MRZS, MOR, ZZZCG, MPNI, MJU	III 2023 - IV 2024	DJELIMIČNO REALIZOVANO U okviru AD IPA 2020 ugovoren je Ugovor o nabavci „Nadogradnja IT infrastrukture i novi informacioni sistem za Zavod za Zapošljavanje Crne Gore". Ugovor je podijeljen na Lot 1 koji se odnosi na nabavku opreme vrijedan 1.352.936,00 eura završen je u septembru 2024. godine. Lot 2 vrijedan 590.000,00 eura se odnosi na izradu novog informacionog sistema i njegova implementacija je u toku. Ovim projektom je planirana interoperabilnost. Omogućiće povezivanje postojećih baza podataka Zavoda za zapošljavanje, povezivanje sa informacionim sistemom MRZS, MJU, CRPS kao i implementaciju programa Garancija za mlade.	AD IPA 2020 Planirano: 1.942.936,00 eur Utrošeno: 1.352.936,00 eur	I 2025 Druga faza produkovanja preostalih 4 modula	-

4.2.3 Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage	Broj sprovede nih obuka i broj zaposleni h koji su obuhvaće ni obukama	Vodeća institucija: MRZS/MSSD ⁴⁵ , ZZZCG	I 2024 - IV 2024	REALIZOVANO U 2024.g. sprovedeno: Komponenta I- Implementacija aktivnih mjera zapošljavanja: 6 jednodnevnih treninga za ukupno 92 savjetnika, jedna studijska posjeta Estoniji, 5 dana, 10 učesnika Implementacija aktivnosti u okviru twinning projekta „Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje u pogledu primjene APZ, slobodnog kretanja radne snage i budućeg učešća u ESF” završen je 1.1.2025. godine. Kroz ovaj projekat organizovano je najmanje 24 obuke za zaposlene Zavoda za zapošljavanje, bivšeg MRSS i sadašnjeg MRZS. Najmanje 150 zaposlenih je obuhvaćeno obukama. Komponenta II- buduće učešće u ESF-u: Dvije jednodnevne radionice za 19 učesnika, 4 treninga i 1 prateća radionica za 33 učesnika, 1 studijska posjeta za 8 učesnika Komponenta III-olakšanje mobilnosti radne snage: 3 radionice u trajanju od 12 radnih dana, 25 učesnika, 1 studijska posjeta u trajanju od 5 radnih dana 8 učesnika	IPA Tvinig projekat u okviru Akcionog dokumenta AD 2026 „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu-zapošljavanje i socijalna inkluzija Planirano: 823.529,41 eur Utrošeno: 823.529,41 eur	-	-
--	--	---	------------------------	--	--	---	---

⁴⁵ Shodno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br78/18, 70/21 i 52/22) MRSS je razdvojeno na MRZS i MSSD

IV PREPORUKE ZA DALJU IMPLEMENTACIJU STRATEŠKOG DOKUMENTA KROZ GODIŠNJE AKCIONE PLANOVE ZAPOSŁJAVANJA

- Inicirati aktivnosti koje su od bitnog uticaja na povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja novih poslova sa akcentom na Sjeverni region, aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije i neformalnog rada, kao i dalje jačanje socijalnog dijaloga.
- Proširiti ponude rada i kvalifikacija, prepoznati strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu nezaposlenost mladih i dugoročnu nezaposlenost, dodatno unaprijediti obrazovne programe u dijelu digitalnih vještina;
- Poboljšati aktivnosti na koncipiranju aktivnih mjera tržišta rada sa naglaskom na njihovu relevantnost za tržište rada sa fokusom na ciljne grupe mlade, žene, dugoročno nezaposlene i druge osjetljive grupe na tržištu rada; Usvojiti i otpočeti sa implementacijom Programa „Garancije za mlade“
- Kroz dalje poboljšanje funkcionisanja tržišta rada neophodno je dalje jačanje administrativnih i operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije i uspostaviti interoperabilnost između izabranih informacionih sistema i baza podataka koji imaju ulogu u upravljanju tržištem rada u Crnoj Gori